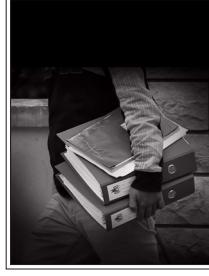

15 TEMMUZ'UN SİVİL YÖNETİCİ SANIKLARI İDDİALAR, DELİLLER VE SAVUNMALAR

FATMA SÜMER

15 TEMMUZ'UN SİVİL YÖNETİCİ SANIKLARI İDDİALAR, DELİLLER VE SAVUNMALAR

FATMA SÜMER

COPYRIGHT © 2017

Bu yayının tüm hakları SETA Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'na aittir. SETA'nın izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama, vd.) yollarla basımı, yayını, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

Uygulama: Hasan Suat Olgun

Baskı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş., İstanbul

SETA | SİYASET, EKONOMİ VE TOPLUM ARAŞTIRMALARI VAKFI

Nenehatun Cd. No: 66 GOP Çankaya 06700 Ankara TÜRKİYE

Tel: +90 312 551 21 00 | Faks: +90 312 551 21 90

www.setav.org | info@setav.org | @setavakfi

SETA | İstanbul

Defterdar Mh. Savaklar Cd. Ayvansaray Kavşağı No: 41-43

Eyüp İstanbul TÜRKİYE

Tel: +90 212 395 11 00 | Faks: +90 212 395 11 11

SETA | Washington D.C.

1025 Connecticut Avenue, N.W., Suite 1106

Washington D.C., 20036 USA

Tel: 202-223-9885 | Faks: 202-223-6099

www.setadc.org | info@setadc.org | @setadc

SETA | Kahire

21 Fahmi Street Bab al Luq Abdeen Flat No: 19 Cairo EGYPT

Tel: 00202 279 56866 | 00202 279 56985 | @setakahire

İÇİNDEKİLER

ÖZET	7
GİRİŞ	8
ADİL ÖKSÜZ	9
KEMAL BATMAZ	18
HAKAN ÇİÇEK	22
NURETTİN ORUÇ	24
HARUN BİNİŞ	25
SONUÇ	28

YAZAR HAKKINDA

Fatma Sümer

2012 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. 2015 yılında kamu hukuku yüksek lisans eğitimini aynı okulda "Sendikal Hakların Kullanılmasının Engellenmesi Suçları" başlıklı teziyle tamamladı. Marmara Üniversitesi'nde devam ettiği kamu hukuku doktora tez sürecindedir. 2012 Aralık-2016 Nisan tarihleri arasında araştırma görevliliği, 2016 Mayıs-2017 Mayıs tarihleri arasında milletvekili danışmanlığı yapmıştır. SETA Hukuk ve İnsan Hakları Direktörlüğü'nde araştırma asistanıdır.

ÖZET

15 Temmuz 2016'da Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en kanlı darbe girişimi gerçekleşti. Daha sonra bu girişimin girişimin Akıncı Üssü 4. Ana Jet Üs Komutanlığında bulunan 143. Filo gazinosundan yönetildiği, Meclis, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Ankara Emniyeti ve Özel Harekat gibi pek çok kritik noktanın buradan kalkan savaş uçakları ile bombalandığı ve alıkonulan komutanların buraya götürüldüğü anlaşıldı. Bu esnada üste askerler dışında beş sivil kişi de bulunuyordu. Akıncı iddianamesinde “Akıncı Sivil Yönetici Şüpheliler” başlığı altında yer verilen bu kişiler; Adil Öksüz, Harun Biniş, Hakan Çiçek, Nurettin Oruç ve Kemal Batmaz'dır.

Bu kişilerin söz konusu eylemlerin yöneticisi olarak görülebilmeleri, her şeyden önce FETÖ'nün dini duyguların istismarı suretiyle oluşturabildiği örgüt içi kurumsallaşmadan kaynaklanmaktadır. Nitekim başka pek çok İslami kavram gibi “imam” kavramını da devşirerek bu kavrama örgüt içinde yeni bir anlam kazandıran FETÖ, imam olarak belirlenen kişilere bir otorite alanı kurmakta ve bu otorite alanındaki kişilerin, imam aracılığıyla kendilerine iletilen örgüt talimatlarını sorgulamaksızın yerine getirdikleri görülmektedir. Darbe girişimine sivillerin de katılması, askeri bir üsse girerek buradaki rütbeli askerlere talimat verebilmeleri ancak bu ilişki çerçevesinde açıklanabilir ve örgütün Türkiye Cumhuriyeti devleti içinde yeni bir devlet kurmaya çalışan yapılanmasını anlamaya yönelik bir işaret olarak görülebilir.

Gülen'den darbe ile ilgili talimatları direkt olarak alan ve örgüt üyelerine ulaştıran Adil Öksüz'e üst düzey komutanların itaat etmeleri, Öksüz'le birlikte Amerika Birleşik Devletleri'ne (ABD) giden ve kalkışmanın ikinci önemli ismi olarak görülen Kemal Batmaz'a üst düzey bir komutanın Akıncı Üssü'nde selam vermesi gibi hususlar, bu kişilerin iddianamelerde kalkışmayı yöneten sivil şüpheliler olarak nitelenmesine yol açmıştır. Sivil yönetici sanıklar darbe girişimiyle bir ilişkilerinin olmadığını, FETÖ ile iltisaklarının bulunmadığını ve diğer sivil yönetici sanıkları tanımadıklarını ifade etmektedirler. Bununla birlikte ByLock kulanmaları, Bank Asya hesap hareketleri, iş ilişkileri, yurt dışı giriş çıkış analizleri gibi pek çok delil, örgütle irtibatlarının bulunduğu ve birbirlerinden haberdar olduklarına işaret etmektedir. Benzer şekilde iddianamelerde yer bulan ifadeler ve diğer somut deliller, bu kişilerin darbe hazırlığı ve icrası sırasında yönetici konumunda hareket ettiklerini göstermektedir.

**Analiz 15
Temmuz
darbe girişimi
gecesinde
Akıncı Üssü'nde
bulunan
sivillerin
profillerini
incelemektedir.**

GİRİŞ

Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) içine sızdırdığı gücü kullanarak gerçekleştirdiği 15 Temmuz 2016 darbe girişimi Akıncı 4. Ana Jet Üs Komutanlığı 143. Filo gazinosundan yönetilmiştir. Meclis, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Ankara Emniyeti ve Özel Harekat gibi pek çok kritik nokta buradan kalkan savaş uçakları ile bombalandı. Darbeciler tarafından alıkonulan komutanlar burada tutuldu. Darbe girişiminin başarısız olmasının ardından 16 Temmuz sabahında, 143. Filo'da girişimi yöneten askerlerin yanında –normal koşullarda üste sivillerin bulunması mümkün olmadığı halde– beş sivil de gözaltına alındı. FETÖ ile örgüt yöneticiliği boyutunda iltisaklarının bulunduğu na dair çeşitli delillerin ileri sürüldüğü bu kişilerin Akıncılar Üssü'nde yakalanmaları, TBMM Darbe Araştırma Komisyonu'nun Mayıs 2017 tarihli raporunda 15 Temmuz darbe girişiminin FETÖ tarafından gerçekleştirildiğinin en somut göstergelerinden biri olarak nitelendirilmiştir. Soruşturma sırasında FETÖ'de yönetici konumunda oldukları, darbe hazırlıklarında ve darbe girişimi sırasında etkin görev aldıkları anlaşılan, Akıncı iddianamesinde “Akıncı Sivil Yönetici

Şüpheliler”¹ başlığı altında yer verilen bu kişiler² Adil Öksüz, Harun Biniş, Hakan Çiçek, Nurettin Oruç ve Kemal Batmaz'dır.³

Akıncı iddianamesinde yer verildiği üzere kalkışma gecesinde 143. Filo'da kimin nereye gideceği, hangi eylemlerin yapılacağı, hangi noktaların uçak ve helikopterle vurulacağına dair kararlar Akın Öztürk, Kubilay Selçuk, Ünsal Coşkun, Ömer Faruk Harmancık, Hakan Evrim, Ahmet Özçetin ve Mehmet Fatih Çavur gibi askerlerle beraber bu beş kişi tarafından alınıyordu. Alınan kararlar Ahmet Özçetin ve Mehmet Fatih Çavur tarafından telsiz ve telefonla 141. Filo'daki Ahmet Tosun ve Mustafa Mete Kaygusuz'a iletiliyor, Tosun ve Kaygusuz da o anda uçuşta olan FETÖ üyesi pilotlara vur emrini ve hedeflerin koordinatlarını bildiriyordu. Ayrıca 143. Filo'da alınan kararlar “Yurtta Sulh Konseyi” adına açılan WhatsApp grubu üzerinden Türkiye genelindeki darbe faaliyetine katılan darbecilere ulaştırılıyordu.

Bu kişilerin söz konusu eylemlerin yöneticisi olarak görülebilmeleri, her şeyden önce FETÖ'nün dini duyguların istismarı suretiyle oluşturduğu örgüt içi kurumsallaşmadan kaynaklanmaktadır. Nitekim başka pek çok İslami kavram gibi “imam” kavramını da devşirerek örgüt içinde yeni bir anlam kazandıran FETÖ, imam olarak belirlenen kişilere bir otorite alanı kurmaktadır.

1. İddianamede bu başlık altında bir de Fetullah Gülen'e yer verilmiştir. Ancak çalışmamız 15 Temmuz darbe girişimi gecesinde Akıncı Üssü'nde bulunan sivillerin profillerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu sebeple FETÖ kurucu lideri Gülen ayrı bir başlık altında incelenmeyecektir.

2. İddianamelerin kabul edilmiş olması dolayısıyla sözü edilen kişiler analizimizde “sanık” olarak nitelenecektir.

3. Aslında iddianamede başka bazı sivil şüphelilere de yer verilmiştir. Ayrıca darbe girişimi gecesinde 143. Filo'da çok sayıda sivilin bulunduğuna yönelik tanık/sanık beyanları da mevcuttur. Örneğin darbe girişiminde önemli rol üstlendiği düşünülen Tuğgeneral Hakan Evrim kalkışma gecesinde 143. Filo'da 30 kadar sivil giyimli kişinin bulunduğunu ifade etmiştir. Nitekim Akıncı iddianamesinde “Sivil Yönetici Şüpheliler” dışında “Sivil Şüpheliler”e de yer verilen ve Murat Bayrakçeken, Serkan Aydın, Ahmet Sürmen ve Hasan Balcı isimlerinin yer aldığı bir başlık da bulunmaktadır. Analizimiz kalkışmanın sivil yöneticilerine dair bir profil çalışması niteliğinde olduğu için bu isimler hakkında bilgi verilmemiştir.

Bu otorite alanındaki kişilerin, imam aracılığıyla kendilerine iletilen örgüt talimatlarını sorgulamaksızın yerine getirdikleri görülmektedir. Aslında imamların söz konusu kişiler üzerindeki hiyerarşik statüleri, kendisine doğaüstü bir konum atfedilen örgüt lideri Fetullah Gülen'le yakınlıklarını sağlayan bir ölçüt ya da bu yakınlık doğrultusunda belirlenen bir pozisyon olarak görülebilir. Söz konusu kişilerin bu özellikleri –başka herhangi bir husus dikkate alınmaksızın– onlara örgüt içinde sorgulanmayan bir itaat ve saygınlık sağlamaktadır. Nitekim darbe girişimine sivillerin de katılması, askeri bir üsse girerek buradaki rütbeli askerlere talimat verebilmeleri ancak bu ilişki çerçevesinde açıklanabilir ve örgütün Türkiye Cumhuriyeti devleti içinde yeni bir devlet kurmaya çalışan yapılanmasını anlamaya yönelik bir işaret olarak görülebilir.

Çalışmamızın amacı sözü edilen sivil yöneticilerin iddianamelerde yer bulan eylem ve savunmalarından yola çıkarak darbe hazırlıkları ve girişimi sırasındaki rollerine ilişkin suçlamaları tespit etmektir. Bu amaçla darbenin merkez üssü haline getirilen Akıncı Üssü'ndeki olayları içeren Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 06.06.2016 tarih ve 2016/24769 Esas sayılı “Akıncı iddianamesi”nde yer alan veriler gözetilmiş, bunun yanı sıra Genelkurmay Karargahında yaşanan olayları ele alan ve sözde Yurtta Sulh Konseyi üyelerini de konu edinen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 03.03.2017 tarih ve 2017/7327 Esas sayılı “Darbe Çatı iddianamesi”, 15 Temmuz darbe girişiminden kısa süre önce Ankara Ağır Ceza Mahkemesine sunulan ve kamuoyunda “FETÖ Çatı iddianamesi” adıyla bilinen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 06.06.2016 tarih ve 2016/24769 Esas sayılı iddianamesi ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 02.01.2016 tarih ve 2017/2 Esas sayılı “TÜRKSAT iddianamesi”nden yararlanılmıştır. Ayrıca iddianamelerde yer alan bilgileri desteklediği ölçüde TBMM Darbe İnceleme Komisyonu Raporu ile basında yer bulan bilgiler kullanılmıştır.

Profil çalışması şahıslar hakkında mümkün olduğu ölçüde öznel koşulları göz önünde tutarak değerlendirme yapmayı gerektirdiği için her bir başlıklandırma sanıkların profilleri doğrultusunda gerçekleştirilmiş ve tümü için geçerli yeknesak bir sistematik izlenememiştir. Adil Öksüz'ün ilk ifadesinden sonra serbest bırakılması ve kendisine bir daha ulaşılamaması, şahsına ilişkin olarak pek çok sorunun cevapsız kalmasına yol açmıştır. Çalışmamızda bu alandaki boşluğun doldurulması için Öksüz hakkında basında çıkan haberlere çokça yer verilmiş ve örgütle bağlantısına ilişkin veriler üzerinde durulmuştur. Bu durum Öksüz'le ilgili kısmı birkaç alt başlıkta inceleme ihtiyacına yol açmıştır. Diğer sivil darbe sanıkları bakımından ise iddianamedeki bilgiler cevabını aradığımız sorular açısından büyük ölçüde yeterlidir. Bu sebeple diğer dört sivil yönetici için alt başlık oluşturmaya gerek görülmemiştir.

ADİL ÖKSÜZ

Adil Öksüz 1967 yılında Kahramanmaraş'ta doğmuştur. 1991 yılında Ankara Üniversitesi'nde İlahiyat lisansını tamamlayan Öksüz, 1996 yılında Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde Temel İslam Bilimleri yüksek lisansını ve 2003 yılında aynı bölümde doktorasını bitirmiştir. Darbe girişiminde bulunulduğu sırada Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi olan Öksüz'ün görevine, başarısız darbe girişiminde aktif görev aldığı iddialarının ardından üniversite kararıyla son verilmiştir.

Adil Öksüz'ün darbe girişiminin planlanmasında önemli bir isim olduğuna dair pek çok veri mevcuttur. Öncelikle darbe girişiminin organize edildiği toplantıları Öksüz'ün yönettiği ve bu toplantılarda örgüt lideri Fetullah Gülen ile telefonda konuştuğu, önemli toplantılardan sonra ABD'ye giderek Gülen'le görüştüğü ve ondan aldığı talimatları örgüte ilettiği, tanık delilleri, plaka tanıma sistemi (PTS) kayıtları ve

FOTOĞRAF 1. ADİL ÖKSÜZ

Kaynak: AA

yurt dışı giriş çıkış analiz raporu gibi verilerden anlaşılabilmektedir.

Öksüz 16 Temmuz sabahı Akıncı Üssü'nde ki askerlerle birlikte yakalanmış, ifadesi alındıktan sonra 18 Temmuz'da salıverilmiş ancak sonradan örgüt yapısı ve darbe girişimindeki önemli konumu anlaşılacak hakkında yakalama kararı çıkarılmıştır. FETÖ yöneticisi olarak darbe girişimi için plan yapan ekibin içinde bulunmak, darbe planını bir başka sivil imam olan Kemal Batmaz'la birlikte ABD'ye götürerek Gülen'e onaylatmak, darbe girişimi sırasında görev ve yetkisi olmamasına rağmen darbenin yönetim merkezi olan Akıncı Üssü'nde bulunarak darbe planının uygulamaya geçmesi için çaba sarf etmek ile suçlanan Öksüz'ün serbest bırakılmış olması dolayısıyla ilgili yargı mensupları hakkında HSYK Teftiş Kurulu; adliye personeli ve jandarma görevlileri hakkında da Ankara Batı Cumhuriyet Savcılığı tarafından yürütülen soruşturmalar sürmektedir.

Öksüz'ün darbe girişimindeki etkisi darbeye hazırlık toplantıları ile başlamaktadır. 16 Temmuz sabahında Akıncı Üssü yakınında yakalanması ve ifadesinin alınmasının ardından salıveril-

mesi ise çeşitli spekülasyonlara yol açmıştır. Bu sebeple Öksüz'e ilişkin incelememiz FETÖ üyesi olduğuna dair bulgulara yer verilmesiyle başlayacak ve darbeye hazırlık toplantılarına ilişkin verilerle devam edecektir. Ardından Öksüz'ün darbe girişimi gecesi Akıncı Üssü'nde olduğuna dair delillere ve son olarak ise sorgu ve salıverilme sürecine yer verilecektir.

Öksüz'ün FETÖ ile Bağlantısı

Darbe girişimini yönetmesi sebebiyle TSK imamı olduğu belirtilen Adil Öksüz'ün darbe girişimi için gerçekleştirilen hazırlık hareketlerinin tamamında etkinlik gösterdiği ifade edilmektedir. Dolayısıyla sivil bir kişi olmasına rağmen FETÖ tarafından asker imamı olarak görevlendirilmiş ve askerlere talimat vermekle yetkilendirilmiştir. Nitekim Akıncı iddianamesinde Öksüz'ün yakalanmasının ardından gözaltında bulunduğu karakolun lavabosuna GPS cihazı, kol saati, iki adet cep telefonu bıraktığı bilgisi yer almaktadır. Bunlardan cep telefonları ve GPS cihazı salıverilmesi üzerine kendisine teslim edilmiştir. Kol saati ise emanettir. Bu saatin içinde Hava Kuvvetleri Komutanlığının amblemi bulunmaktadır.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan 02.01.2017 tarihli ve 2017/2 sayılı (TÜRKSAT) iddianamesinde de Adil Öksüz'ün 2014 yılından itibaren süren soruşturmalar kapsamında hakkında örgütün “mahrem hizmetler imamı” ve “hava kuvvetleri imamı” olduğu yönünde ifadeler ve istihbari bilgiler bulunan bir şahıs olduğu ifade edilmektedir.

TBMM Darbe Girişimi Araştırma Komisyonu'nda ifadesine başvurulmuş 16 senenin ardından 2002'de örgütten ayrılan Doktor Hasan Polat şu şekilde konuşmuştur:

Adil Öksüz olayı çıktığı anda kendimce bir yorum yaptım. Adil Öksüz orada Fetullah Gülen'i temsilen bulunur. Zaten Hava Kuvvetlerinin imamı yıllardır Adil Öksüz. Cemaatte belli bir seviyeye gelmiş herkes bunu bilir. Öksüz'ün orada bulunmasıyla bir anlamda da Gülen ben buradayım, arkanızdayım diyor. Öksüz sürekli Amerika ile irtibatı sağlıyor. Yanında bulunan diğer şahıslar yan unsurlardır. Öksüz bu eylem başlamadan önce mutlaka Gülen'e bilgi götürmüştür ve Gülen'den birtakım talimatları alıp oraya gitmiştir. Herhangi bir durum olduğunda ikinci bir plan mutlaka konuşulmuştur. Bu insan yirmi yıldır askerler ile muhatap. Bu molla sisteminde yetişen insanlar tamamen Gülen'e sadık, ciddi anlamda dini bilgisi olan ve ağırlığı olan insanlardır. Bunlar asla Gülen'den haber almadan tuvalete bile gitmezler.

Halen İzmir 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan *Zaman* gazetesi eski yazarlarından Ali Ünal, Uşak Cumhuriyet Başsavcılığına verdiği ve TBMM Darbe Araştırma Komisyonu'na gönderilmesini talep ettiği ifadesinde Adil Öksüz'ü 1990'lı yıllarda Gülen'in yanında gördüğünü ve kendisine “hoca” diye seslendiği için Öksüz'ün bu tabirin kendileri için kullanıldığı mollalar grubuna dahil olduğunu düşündüğünü belirtmiştir.

Öksüz'ün Fetullah Gülen'e yakın bir isim olduğuna dair pek çok başka gösterge de bulunmaktadır. Örneğin açık kaynak araştırması so-

nucu sosyal medya aracılığıyla elde edilen ve Pensilvanya ziyaretinde Gülen'in koltukta Öksüz ve çocuklarının yerde oturdukları bir video kaydı ve çeşitli fotoğraflar mevcuttur. Bu kayıt hakkında FETÖ lideri Gülen hiçbir açıklamada bulunmamıştır.

Akıncı iddianamesinde yer verilen MASAK raporunda, Adil Öksüz'ün Gülen'e en yakın isimlerden biri olarak gösterilen Mehmet Sungur'la aynı şirkete ortak olduğu ve Sungur'dan 234 bin TL havale aldığı bilgisine yer verilmiştir. Öksüz'ün SIR plakalı aracı ve Çamlıca'da sahip olduğu bir villanın da Kaynak Holding bünyesindeki Gürnet A.Ş.'ye ait olduğu ve Sungur tarafından Öksüz'e tahsis edildiği bilinmektedir.⁴ Gürnet aynı zamanda dört sefer ifadesi alındığı halde her birinde Öksüz'ü asla tanımadığını söyleyen darbenin bir diğer sivil yöneticisi Kemal Batmaz'ın ortaklığında bulunduğu bir şirkettir.

Adil Öksüz sivil bir kişi olmasına rağmen FETÖ tarafından asker imamı olarak görevlendirilmiş ve askerlere talimat vermekle yetkilendirilmiştir.

Öksüz'ün banka hesaplarının incelenmesi sonucunda Asya Katılım Bankası'nda bir hesabının bulunduğu, 22 Şubat 2010 ve 25 Nisan 2011 tarihlerinde iki işlemde “Harmony Enterprises LLC” isimli ve 8 Kasım 2016 tarihli ABD başkanlık seçimlerinde aday olan, FETÖ'nün açıkça desteklediği Hillary Clinton'a finansman sağlamak için kurulmuş şirkete 200 bin dolar para gönderdiği anlaşılmıştır.⁵

4. “FETÖ'nün En Önemli İsmi Mehmet Sungur”, Haber, 12 Eylül 2016; “Adil Öksüz'ün ‘SIR’ Plakalı Otomobili Kaynak Holding'in Çıktı”, *Yeni Şafak*, 17 Ağustos 2016.

5. Türker Karapınar, “Son Dakika: Akıncı Üssü İddianamesinde Çarpıcı Detay!”, *Milliyet*, 31 Mart 2017.

Öksüz ile birlikte çalışan kişiler de onun FETÖ mensubu ve örgütte üst düzey bir isim olduğunu doğrulamaktadır. Örneğin Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hacı Mehmet Günay, Adil Öksüz ve onunla birlikte açığa alınan dokuz kişiyi Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne yerleştiren ismin bir yıl önce yurt dışına kaçan ve adı FETÖ'nün 73 örgüt yöneticisi arasında yer alan fakültenin kurucu dekanı Prof. Dr. Suat Yıldırım olduğunu söylemiştir.⁶

Akıncı iddianamesinde bilgisine başvurulmuş Prof. Dr. Recep Kaymakcan da 1998 yılında üniversitede Öksüz ile birlikte çalışmaya başladıklarını ve o tarihlerden beri Gülen yapılanması ile ilişkisini bildiğini söylemiştir.

Öksüz çalıştığı üniversitede öğrencileri tarafından Fetullah Gülen II olarak adlandırılmaktadır.⁷ Ancak bu nitelemeyi büyük ölçüde Öksüz'ün konuşma tarzı ve tavırlarıyla Gülen'i hatırlatmasından dolayı yaptıklarını düşünmek mümkündür. Nitekim Öksüz iş yaşamında FETÖ ile ilgili yaklaşımını ortaya koyan biri değildir. Örneğin Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü tarafından TBMM Darbe Araştırma Komisyonu'na sunulan 22 Kasım 2016 tarihli ve 73226596/622.03/E.16067 sayılı cevabi yazıya göre Adil Öksüz 2002 yılından itibaren 52 yurt dışı seyahati yapmıştır. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 02.01.2017 tarihli 2017/2 Sayılı TÜRKSAT iddianamesinde ise bu sayı 109'dur.

Sonuç olarak Öksüz'ün örgüt ilişkileri çerçevesinde gerçekleştirdiği düşünülen yurt dışı seyahatlerinin iş yaşamına yansımayıp yıllık izin, resmi tatiller ve bayram günlerine denk getirildiği açıktır. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde çalıştığı süreçte başka öğretim üyelerinin idare ile ciddi sürtüşmeleri söz konusuysa kendisi herhangi bir sorun yaşamamaya özen göstermiştir. Yine örneğin Pensilvanya'ya giderken Almanya üzerinden geçmeyi tercih etmiştir. Derslerini düzenli olarak yürüttüğü ve ders anlatırken

Gülen propagandası yapmadığı da bilinmektedir.⁸ Tüm bu hususlardan dolayı Öksüz'ün FETÖ'nün "tedbir" uygulamasına sıkı sıkıya bağlı olduğu da anlaşılabilir.

HTS kayıtları doğrultusunda da Öksüz'ün darbe girişimi gecesinde önemli roller üstlenen birçok isimle çok sayıda telefon görüşmesi yaptığı ve görüşmelerinde farklı kişilere ait hatlar kullandığı tespit edilmiştir. Örneğin Yunus Tali ve Aynur Tokuz isimli kişiler üzerinde kayıtlı olan hatları kullanarak darbe girişimi sırasında Eskişehir Birleştirilmiş Hava Harekat Merkezi'nde tuğgeneral olarak görev yapan sanık Recep Ünal ile 21 Eylül 2010-7 Şubat 2012 tarihleri arasında 177 kez telefon görüşmesi yapmıştır. Darbe girişiminden sonra 17 Temmuz 2016'da 15.15, 15.20 ve 15.25 saatlerinde sanık Hasan Balcı ile üç telefon görüşmesi yapmıştır.

Öksüz'ün ailesi de FETÖ ile irtibat halindedir. Akıncı iddianamesinde yer alan MASAK raporunda Öksüz'ün karısı Aynur Öksüz'ün, hakkında FETÖ kapsamında işlem yapılan ve Kemal Batmaz'ın hissedar olduğu Garnet ve Gürnet Tıbbi ve Teknik Sistemler San. Tic. A.Ş. isimli şirketlerde SGK kaydının bulunduğu ortaya çıkmıştır. Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen analiz raporuna göre ise Öksüz'ün eşi, baldızları, kayınvalidesi, kardeşleri, kızı, oğlu ve babası gibi birinci dereceden yakınları 17-25 Aralık sürecinden sonra Gülen'in çağrısı üzerine her biri en düşüğü 6.909 TL ve en yükseği 184 bin 288 TL olmak üzere Bank Asya'ya para yatırmıştır. Öksüz'ün kayınbiraderinin Kemal Batmaz ile ortak olduğu bir şirketi bulunmaktadır. Bu şirket Bank Asya'yı kurtarmak için 240 bin 682 TL para yatırmıştır. Basına yansıyan bir haber Öksüz'ün gelininin KPSS sorularının çalındığından şüphe edildiği dönemde sınavda tüm soruları doğru cevapladığı için meslekten ihraç edildiği yönündedir.⁹

6. "Adil Öksüz İçin Konuşmalar: Kalkışmayı Yönetecek Yetenekte Biri Gibi Gözüküyordu", *Hürriyet*, 6 Ağustos 2016.

7. "Öğrencisi Sırta Kadem Basan Adil Öksüz'ü Anlatı", *Sabah*, 7 Ağustos 2016.

8. "Adil Öksüz Çift Taraflı mı Çalışıyor?", *Hürriyet*, 1 Eylül 2016.

9. "Adil Öksüz'ün KPSS'de Full Çeken Gelini Meslekten Atıldı", *Düşünce Mektebi*, 14 Eylül 2016, <http://dusuncemektebi.com/d/129846/adil-oksuz-un-kpss-de-full-ceken-gelini-meslekten-atildi>, (Erişim tarihi: 11 Temmuz 2017).

KOM raporunda ayrıca Adil Öksüz, eşi Ay-
nur Öksüz, kardeşi Mehmet Öksüz ve kayınbira-
deri Ali Sami Yıldırım'ın ByLock kullandıkları
bilgisi yer almaktadır.

Darbeye Hazırlık Süreci ve Darbeye Hazırlık Toplantıları

Adil Öksüz Ankara Konutkent'te bir villada dar-
beye hazırlık toplantıları yapmıştır. Öksüz'ün
darbe girişimi sonrasında kayınpederinin Sakar-
ya'daki konutunun otoparkında ele geçirilen¹⁰
"SIR" plakalı aracıyla söz konusu toplantıların
yapıldığı villaya gittiği, gizli tanık beyanlarına ek
olarak PTS kayıtlarından da anlaşılabilmektedir.
Aracıyla 2015 yılında 27 Aralık'ta, 2016 yılında
ise 9 Ocak, 16 Ocak, 30 Ocak, 20 Şubat, 29 Şu-
bat, 14 Mart, 30 Mart, 5 Mayıs, 27 Mayıs, 4 Ha-
ziran ve 15 Haziran tarihlerinde Ankara'daki bu
toplantılara katılan Öksüz'ün -yurt dışı giriş çı-
kış analiz raporundan ise- Ankara'daki önemli
toplantılardan sonra yurt dışına giderek değer-
lendirme toplantıları yaptığı tespit edilmiştir.
Yurt dışındaki toplantılara Harun Biniş'in Anka-
ra 2. Ağır Ceza Mahkemesinde FETÖ/PDY kap-
samında usulsüz dinlemeler dolayısıyla sanık ola-
rak yargılanması sebebiyle katılamadığı, diğer si-
vil imamların ise iştirak ettikleri düşünülmekte-
dir. Bununla birlikte Öksüz, Batmaz, Çiçek ve
Oruç'un söz konusu seyahatlerini gerçekleştirir-
ken farklı günlerde ülkeden çıkmaya, aynı güne
denk gelen çıkışlarında ise da farklı uçaklara bin-
meye ve bazen Avrupa ülkeleri üzerinden ABD'ye
gitmeye özen gösterdikleri görülmektedir.

İlk darbeye hazırlık toplantısı 27 Aralık
2015 tarihinde gerçekleştirilmiş ve ardından Ök-
süz 31 Aralık 2015 tarihinde İngiltere'ye gitmiş-
tir. Bir başka sivil imam olan Kemal Batmaz da
aynı tarihte İngiltere'dedir. 14 Mart 2016 tarihli
darbeye hazırlık toplantısından sonra gerçekleştiri-
len 17-21 Mart 2016 tarih aralıklı ABD seyahat-

tinde Kemal Batmaz, Hakan Çiçek ve Nurettin
Oruç ile beraber Akın Öztürk'ün damadı Yarbay
Hakan Karakuş'un da ABD'de olduğu bilinmek-
tedir. Bu dönemde Gülen ile ABD'de darbe giri-
şiminin gerçekleştirileceğinin kesin olarak karar-
laştırıldığı, darbenin nasıl ve ne zaman yapılaca-
ğına dair değerlendirmelerde bulunulduğu ve 21
Mart 2016'da Gülen'in yeşil cübbe giyerek www.
herkul.org isimli internet sitesi üzerinden örgüt
mensuplarına dolaylı mesajlar verdiği anlaşılmış-
tır.

İzmir Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen
2016/61972 sayılı soruşturmada gizli tanık ola-
rak ifade veren Şapka¹¹ ve başlangıçta Kuzgun
takma adıyla ifade veren ancak daha sonra kimli-
ğini açıklayan sanık eski Amfibi Deniz Piyade
Tugay Komutanı Tuğamiral Halil İbrahim Yıldız
da ifadelerinde Ankara Konutkent'te bir villada
hazırlık ve değerlendirme toplantıları yapıldığını,
6-9 Temmuz 2016 tarihlerindeki son toplantıya
TSK'da farklı birimlerde görev yapan örgüt men-
supları ve TSK'ya sızan darbeci askerlerden bazı-
larının katıldığını ve toplantıyı Öksüz'ün yönet-
tiğini belirtmiştir.

Şapka Temmuz ayı başından itibaren hemen
hemen her gün bu evde toplantı yapıldığını ifade
etmiştir. Gizli tanık 9 Temmuz 2016 tarihli son
toplantıya katılan Kurmay Yarbay Turgay Sök-
men'in "tüm kuvvetlerin katılımı ile bir darbe
planlamasının yapıldığını, çalışmaların gidecek-
leri yerde devam ettiğini, sıkıntılı bir durumun

10. "FETÖ'nün İmamı'nın 'SIR' Plakalı Otomobili Bulundu",
TRT Haber, 1 Ağustos 2016.

11. Gizli tanık Şapka'nın ifadelerinden darbe hazırlık toplantıları
arasından en geniş katılımlı olanların, FETÖ'ye ait olan Empati
Danışmanlık Şirketi adına Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının
2016/128386 numaralı "mahrem hizmetler" soruşturmasının sa-
niklarından biri olan Serkan Aydın tarafından kiralanan üç katlı
villada yapıldığı, toplantıların Temmuz ayının başında başlayıp 10
Temmuz 2016 Pazar gününe kadar devam ettiği ve toplantılara her
kuvvetten rütbeli asker ile üst düzey örgüt imamlarının katıldığı
anlaşılmıştır. Daha sonra sanık Orhan Yıkılkan'ın Genelkurmay
Karargahındaki odasının aranması sonucu ele geçirilen Empati
Danışmanlık antetli not kağıdından kendisinin de bu toplantıya
katılanlar arasında olduğu kanaatine varılmıştır. Adil Öksüz'ün baş-
kanlık ettiği toplantılarda öncelikle her kuvvetten darbeci askerin
kendi aralarında oluşturduğu gruplar çalışmalar yapmış, ardından
darbe girişiminin en önemli eylemlerinin detayları ile görev alacak
darbecilerin görev ve sorumlulukları belirlenmiştir.

olmadığını, planlamanın ona göre yapıldığını” söylediğini ifade etmiştir.

Şapka’nın ifadelerine göre Öksüz toplantı öncesinde namaz kıldırması ve dini konuşmalar yapmıştır. Bir konuşmasında “15 Temmuz akşamında ilk yapılacak işlerden birinin görevlendirme verilecek kuvvetlerle cezaevlerindeki tutuklu bulunan cemaat mensubu kişileri cezaevlerinden çıkarmak olduğunu” söylemiştir. Başka bir konuşmasında ise, “Arkadaşlar biraz önce içerideki odada büyüğümüzle (örgüt lideri Fetullah Gülen) görüştüm, sizlere selamı var. Arkadaşlar ben Cumartesi veya Pazar İstanbul’da olacağım, oradan yurt dışına uçacağım, bir aksilik olmazsa Salı günü büyüğümüzle görüşüp Çarşamba veya Perşembe döneceğim” demiştir. Örgüt mensupları içinde silahlı darbe girişiminin başarısızlıkla sonuçlanacağını düşünenlere ise, “Bu tür olumsuz düşüncelerle şeytanı içimize karıştırmayalım. Allah’ın yardımı ile bu iş olumlu sonuçlanacaktır” diyerek motivasyon kazanmalarını sağlamaya çalışmıştır.

olarak belirlendiği ve 13 Temmuz 2016’da İstanbul’a döndüğü Şapka’nın beyanlarında yer almaktadır. Bu durum aynı zamanda uçak biletleri ve Atatürk Havalimanı kamera kayıtlarından da anlaşılabilmektedir. Tüm bu deliller Akıncı Üssü’nde yakalanan bir diğer sivil imam olan Kemal Batmaz’ın da o esnada Öksüz ile birlikte olduğuna işaret etmektedir.

Tuğamiral Halil İbrahim Yıldız da toplantılardan söz ederken darbe girişiminden bir hafta önce bir örgüt mensubunun çağrısı üzerine Ankara’ya geldiğini, burada Çukurambar’da Kuzey Deniz Saha Komutanlığı Kurmay Başkanı Tuğamiral Ömer Faruk Harmancık’ın kendisine bir darbe planlaması üzerine çalışıldığını, planı bitirdiklerini ancak ufak tefek ayrıntıların kaldığını ve 15 ya da 22 Temmuz’da planı uygulayacaklarını söylediğini belirtmiştir. Bu toplantıda Harmancık’ın kendisinden de bölgesinde bulunan amirallerin ve Koramiral Hasan Uşaklıoğlu’nun gözetimine alınmasını istediğini söylemiştir. Öksüz’ün de katılarak namaz kıldığı toplantıda darbenin saat 03.00’den sonra olacağı ifade edilmiştir. Ardından Harmancık’ın her şeyin hazır olduğunu söylemesi üzerine Adil Öksüz, “Hocafendi’ye, Amerika’ya götürüyüm, göstereyim” demiş, Harmancık ise birkaç sorunun bulunduğunu ve onları yazılı vereceğini belirtmiştir.

Darbe hazırlık toplantılarında alınan kararlardan önemli olanlar Darbe Çatı iddianamesinde gizli tanık ifadelerine göre şöyle sıralanmıştır:

- 15 Temmuz darbe gecesi ilk yapılacak iş olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Özel Kuvvetler Komutanlığında görevli timlerce alınarak bir yerde muhafaza edilmesi (Huber Köşkü’nden alınarak hava yolu ile İstanbul’da kısa bir süre bekletilip yine hava yolu ile denize açılacak bir gemiye indirilerek muhafaza edilmesi)
- Başbakan Binali Yıldırım’ın Ankara’dan yine Özel Kuvvetler Komutanlığında görevli timlerce alınarak Akıncılar Hava Üssü’ne getirilmesi ve burada muhafaza edilmesi

Adil Öksüz’ün ele geçirilen “SIR” plakalı aracıyla darbe girişiminin planlandığı toplantıların yapıldığı villaya gittiği, gizli tanık beyanlarına ek olarak PTS kayıtlarından da anlaşılabilmektedir.

Şapka, Öksüz’ün toplantıları yönetmesi ve Gülen’le irtibata geçerek bilgi aktarması dışında darbe girişimi ile ilgili olarak ABD’ye giderek bilgi aktardığını ve talimat alarak geri döndüğünü, kalkışma gününde de Ankara’da olduğunu beyan etmiştir. Konutkent’te yapılan bu son değerlendirme toplantısının ardından Öksüz’ün 11 Temmuz 2016’da ABD’ye gittiği ve Gülen ile görüşüp darbe planını onaylattığı, eyleme başlama tarih ve saatinin 16 Temmuz 2016 saat 03.00

- İçişleri Bakanı Efkan Ala'nın Ankara'dan yine Özel Kuvvetler Komutanlığında görevli timlerce alınarak Akıncılar Hava Üssü'ne getirilmesi ve burada muhafaza edilmesi
- MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın MİT Müsteşarlığından Özel Kuvvetler timi tarafından alınarak Akıncılar Üssü'ne getirilmesi ve burada muhafaza altına alınması
- Emniyet Genel Müdürü Celalettin Lekez'in konutundan jandarma birimlerince alınarak Akıncılar Hava Üssü'ne getirilmesi ve burada muhafaza edilmesi
- TEM Dairesi Başkanı Turgut Arslan'ın konutundan jandarma timlerince alınarak Akıncılar Üssü'ne getirilmesi ve burada muhafaza edilmesi
- Emniyet İstihbarat Daire Başkanı Engin Dinç'in konutundan jandarma timlerince alınarak Akıncılar Üssü'ne getirilmesi ve burada muhafaza edilmesi
- Özel Harekat Daire Başkanının konutundan jandarma timlerince alınarak Akıncılar Üssü'ne getirilmesi ve burada muhafaza edilmesi
- Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar ikna edilmeden bu darbenin kesinlikle başarılı olamayacağı konuşulmuş, özellikle Adil Öksüz'ün Genelkurmay Başkanı'nın ikna edilmesinde herhangi bir sıkıntı çıkmayacağı yönündeki düşüncesi orada bulunanlar üzerinde hakim görüş olmuştur.
- Jandarma Genel Komutanı Galip Mendi'nin FETÖ üyesi olmadığı ancak darbe girişimini destekleyebileceği görüşü orada bulunanlar tarafından benimsenmiştir.
- Çakırsöğüt'te bulunan komando tugayının Ankara'ya hava yolu getirilerek şehrin genel güvenliğinin sağlanması için ihtiyaç olan kuvvetlere takviye verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu toplantıların ardından örgüt üyelerinin kararların icrası için çaba sarf etmeye başladıkları görülmektedir.

Darbe Çatı iddianamesinde mahrem hizmetler yapılması içinde yer aldığı iddia edilen

Öksüz'ün, darbeye hazırlık toplantılarına katılmasının dışında darbe girişimine yönelik yapılacak planlama çalışmaları için ilk olarak 27 Aralık 2015 tarihinde Akıncı Üssü'nün de bulunduğu Ankara'nın Kazan ilçesine geldiği, bu ilk gelişin ardından darbe gününe kadar tam 12 kez (27 Aralık 2015, 9 Ocak 2015, 16 Ocak 2015, 30 Ocak 2015, 20 Şubat 2015, 29 Şubat 2015, 14 Mart 2015, 30 Mart 2015, 5 Mayıs 2015, 27 Mayıs 2015, 4 Haziran 2015, 15 Haziran 2015, günü tam olarak tespit edilmeyen Temmuz ayının bir günü ve 13 Temmuz 2015 tarihlerinde) yine aynı yere seyahat ettiği bilgisi yer almaktadır. Ankara ile herhangi bir bağlantısı bulunmayan Öksüz'ün darbe girişimindeki rolü dikkate alınarak örgüt tarafından kendisine verilen darbe plan ve organizasyonunu şekillendirmek amacıyla bu şehre geldiği kanaatine varılmıştır.

Darbeye hazırlık toplantılarının ardından alınan kararların toplantılara katılan kişiler tarafından uygulamaya konulduğu ifade edilmektedir. Nitekim sanık Ali Pehlivan ifadesinde 9 Temmuz 2016 tarihli toplantının ertesi günü toplantılara katılan Tuğgeneral Gökhan Şahin Sönmezateş'in kendisini çağırarak MİT Müsteşarlığı, Başbakanlık, Gölbaşı Özel Harekat Daire Başkanlığı, TİB ve TÜRKSAT binaları ile Cumhurbaşkanlığı Köşkü gibi bazı stratejik noktaların koordinat ve eylem-boylamlarını tespit etmesini istediğini söylemiştir.

Toplantılarda alındığı ve Gülen'e onaylatıldığı iddia edilen tüm kararlar uygulamaya konulduğu halde darbecilerin önce darbe girişiminin başlayacağı zaman dilimine ilişkin planları ve ardından kalkışmanın başarılı olması için yaptıkları planlar akamete uğramıştır.

Öncelikle darbe gününde saat 16.16 sırasında bir subayın MİT'e giderek MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın FETÖ üyesi askerler tarafından alınması için kuruma saldırılacağını ihbar etmesi üzerine Hakan Fidan Genelkurmay'a gitmiş, Genelkurmay Başkanlığında gerçekleşen hareketlilik ve alınan önlemlerin darbecileri paniğe sevk et-

mesi dolayısıyla sivil üyelerin de dahil olduğu bir kararla darbe girişimi saati 16 Temmuz saat 03.00'dan 15 Temmuz saat 20.30'a çekilmiştir. İddianamelerde sivil yöneticilerin de bu karara katıldıkları bilgisi yer almaktadır. Dolayısıyla Öksüz'ün darbe girişimi saatinin yeniden belirlenmesinde de etkili olduğu görülmektedir.

Darbecilerin kalkışma gecesinde başarılı olmak için yaptıkları planlar büyük oranda gerçekleşmemiştir. Zira öncelikle Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başbakan Yıldırım, Efkân Ala ve Hakan Fidan gibi kilit isimlerin alınması Özel Kuvvetler Komutanlığındaki görevli timler tarafından engellenmiştir. Bu durum Özel Kuvvetler Komutanlığının Tuğgeneral Semih Terzi tarafından ele geçirilmesinin başta Astsubay Ömer Halisdemir olmak üzere darbeci olmayan askerlerce önlenmesinin sonucudur. İkinci olarak direniş gecesinde sivil halkın seçilmiş iktidarın yanında durmak suretiyle 249 kişinin şehit olması ve 2 bin 735 kişinin yaralanması pahasına verdiği mücadele darbe girişimini başarısızlığa uğratmıştır. İddianamelerde Öksüz halka silah doğrultan planın organizatörü ve Gülen'den aldığı talimatları FETÖ üyelerine ileterek onları darbe girişimine hazırlayan kişi olmakla itham edilmektedir.

Öksüz'ün Darbe Girişimi Gecesinde Akıncı Üssü'nde Olduğuna Dair Deliller

Öksüz'ün 15 Temmuz gecesinde Akıncı Hava Üssü'nde olduğuna dair herhangi bir kamera kaydı bulunmamaktadır. Ancak çeşitli tanık beyanları mevcuttur.

Akıncı iddianamesinde ifadesine yer verilen Kurmay Üsteğmen Müslüm Macit Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ni bombalayan pilottur. Darbenin ilerleyen saatlerinde 143. Filo'da olduğunu, pilotlara talimatları ve bombalanacak yerlerin koordinatlarını ileten Kaygusuz'a emir veren kişiler arasında telefonla görüşme yapan ve Öksüz'e benzeyen birini gördüğünü söylemiştir. O kişinin Adil Öksüz olduğunu kendisini televizyonda gördükten sonra hatırladığını, yakalanıp cezaevine

konulduğunda da Kaygusuz'un kendisine Öksüz'ün de orada olduğunu söylediğini ifade etmiştir. Öksüz'ün o esnada elindeki telefonla görüşme yaptığını ve etrafında başka sivil giyimli kişilerin bulunduğunu, bunların beden dillerinden eylemi koordine ettiklerinin anlaşıldığını söylemiştir. Macit kendilerinin, yani FETÖ'nün darbe yaptığını bilerek atış gerçekleştirdiğini itiraf etmiştir.

Darbe girişiminin önemli asker yöneticilerinden biri olarak görülen Tuğgeneral Hakan Evrim de 143. Filo'da Öksüz'ü ilk kez gördüğünü belirtmiştir. Öksüz'ü önceden tanımadığını, resimlerini daha sonra basında gördüğünü, yanındakilerle ne konuştuğunu bilmediğini ifade etmiştir. İçeride ellerinde dizüstü bilgisayarlar ve tabletler bulunan 30 kadar sivilin bulunduğunu, 143. Filo'nun darbe girişiminin yönetim yeri olduğunu daha sonra anladığını söylemiştir. Olay esnasında bir darbe girişimi olduğunu bildiğini ancak kendisinin ve emrindeki askerlerin can güvenliğini düşünerek talimatlara direnemediğini ifade etmiştir.

Sanık pilot Albay Uğur Kapan da sabah 06.30 sularında Akıncı Üssü'nde brifing binası olarak kullanılan yerde tuğgeneral ve tümgenerallerden oluşan 12 kişilik bir grubun bulunduğunu, aynı yerde tek sivil olarak daha sonra medyanın kim olduğunu öğrendiği Öksüz'ü gördüğünü söylemiştir.

Kalkışma gecesini sabahında Akıncı Üssü'nde yakalanan diğer sivil imamlar ise birlikte görüntülendikleri fotoğraflar ve aynı tarihlerde gerçekleştirdikleri yurt dışı seyahatleri gibi çeşitli verilere rağmen Öksüz'ü tanımadıklarını ifade etmişlerdir.

Öksüz'ün Sorgu ve Serbest Bırakılma Süreci

Öksüz darbe girişimi gecesinin sabahında Akıncı Üssü yakınlarında askerlerle birlikte gözaltına alınmıştır. İfadesinde Kazan civarında kıymetli bir arazi bulunduğunu öğrendiği için 14 Temmuz akşamı Sakarya'dan Ankara'ya geldiğini, Cuma akşamı amcasının Keçiören'deki evinde

kaldığını ve 16 Temmuz sabahı saat 09.00-10.00 gibi tarla bakmak için Akıncı civarına taksiyle geldiğini söylemiştir. Akıncı Üssü'nde tanıdığı subay ya da astsubay bulunmadığını, üsse hiç girmediklerini ve telefon vasıtasıyla da hiçbir askerle görüşmediğini, kendisinin Fetullah Gülen cemaatiyle, FETÖ veya paralel devlet yapılanmasıyla ne öğrenciliğinde ne de akademik hayatta hiçbir bağının ya da çıkar ilişkisinin olmadığını belirtmiştir.

İfadesi alındıktan sonra 18 Temmuz'da salıverilen Öksüz'e yanında bulunan iki adet cep telefonu ve GPS cihazı teslim edilmiş, sadece kol saatine el konulmuştur. Öksüz'ün 18 Temmuz 2016'da uçakla Ankara'dan İstanbul'a oradan da 19 Temmuz 2016'da Sakarya'nın Akyazı ilçesine gittiği ortaya çıkmış ancak yapılan detaylı aramaya rağmen kendisine ulaşmak mümkün olmamıştır.¹² Akıncı iddianamesinde 21 Temmuz 2016 tarihinde Öksüz'ün ABD İstanbul Başkonsolosluğundan arandığı bilgisi yer almaktadır. Konsolosluk konuya ilişkin olarak Öksüz'ün vizesini iptal ettikleri ve onu bu konuda bilgilendirmek için aradıkları yönünde bir açıklamada bulunmuştur.¹³ Ancak darbe girişimine ABD'nin destek verdiğine dair kuşkuların söz konusu olduğu ülkemizde bu açıklama devlet yöneticilerini tatmin etmemiştir.¹⁴

Öksüz'ün serbest bırakılması kararının alındığı tarihte soruşturma savcısı Cihan Ergün karara itiraz etmiş ancak bu itiraz reddedilmiştir.¹⁵ Daha sonra basına açıklama yaparak Öksüz'ün serbest bırakılmasını niçin hatalı bulduğunu anlatmıştır. Öncelikle arsa almaya geldiğini söyle-

yen Öksüz'ün muhatap olması gereken yani arsa için pazarlık yaptığı kimse mevcut değildir. Kendisinde arsa alacağı kişinin telefon numarası dahi bulunmamıştır. Almayı planladığı ve değerli olduğunu belirttiği arsayı gösterememiştir. Darbe girişimi gecesinin sabahında uçakların bombalandığı bir alana taksiyle arsa bakmaya geldiğini söylemesi inandırıcı değildir.

Nitekim Öksüz'ün serbest bırakılmasının ardından yapılan araştırmalarda, sorgusunda Cuma gecesi kaldığını belirttiği Keçiören'deki adresin uzun zamandır boş olduğu ve burada kimsenin kalmadığı, ayrıca o gün taksi şoförüne 150 TL ödeyerek geldiğini söylediği Kazan'a Keçiören'den herhangi bir ticari taksinin gelmediği ortaya çıkmıştır.¹⁶

Öksüz'ü serbest bırakan Çetin Sönmez isimli hakim daha sonra görevinden azledilmiş, FETÖ soruşturmaları çerçevesinde sorgulandığı süreçte etkin pişmanlıktan yararlanarak itiraflarda bulunmuştur. Bu itiraflarda Öksüz'ü tanımadığını ve kendisini yurt dışı çıkış yasağının bulunması sebebiyle serbest bıraktığını ifade etmiştir. Bununla birlikte kendisi öğrenciliğinde örgütün evlerinde kalarak ev abiliği yapmış, örgüte yakın olduğu dönemde Gülen ile birlikte yemek yemiştir. Dolayısıyla FETÖ ile irtibatlı bir isimdir.¹⁷ Bu durumda Öksüz'ü korumak, bunun da ötesinde Hava Kuvvetleri imamı olduğu açıklığa kavuşan birinin darbe girişimi ile irtibatının bulunduğu düşüncesini bertaraf ederek girişimin FETÖ ile ilişkilendirilmesini engellemek için söz konusu şahsı tanımadığını söylediğini düşünmek mümkün hale gelmektedir.

Öksüz'ün salıverilmesi üzerine kendisi hakkında çeşitli spekülasyonlar yapılmıştır. Ancak elde edilen somut deliller ve sanık/tanık ifadeleri FETÖ imamı olduğunu, darbe hazırlıkları ve darbe girişimini yönettiği iddialarını güçlendirmektedir.

12. "Adil Öksüz'ün 'SIR' Plakalı Otomobili Kaynak Holding'in Çıktı".

13. "O gün (21 Temmuz) Emniyet Genel Müdürlüğü, ABD'nin Türkiye Temsilciliği'ni arayarak, Adil Öksüz'ün Türkiye'den kaçmasını engelleme konusunda yardım talebinde bulunmuştur. Bunun ardından Öksüz'ün vizesini iptal ettik ve ABD yasaları gereğince Öksüz'ü arayarak kendisini bu iptal konusunda bilgilendirmeye çalıştık.", "Adil Öksüz ABD Konsolosluğu'ndan Arandı", Aljazeera Türk, 29 Mart 2017.

14. "Başbakan Yıldırım'dan 'Adil Öksüz' Açıklaması", *Milliyet*, 29 Mart 2017.

15. "Darbe Girişiminden Sonra Serbest Bırakılan Adil Öksüz 2 Gün Gözaltında Kalmış", T24, 31 Ağustos 2016.

16. "Adil Öksüz 45 Gündür Aranıyor", *Hürriyet*, 31 Ağustos 2016.

17. "Çetin Sönmez: Öksüz'ü Tutuklamaya İhtiyaç Duymadım", *Haber Türk*, 25 Mayıs 2017.

KEMAL BATMAZ

İstanbul'da ikamet eden Kemal Batmaz aslen Nevşehirlidir. İlkokul, ortaokul ve liseyi buradaki devlet okullarında okumuştur. İTÜ Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü'nden 1996 yılında mezun olmuştur. Bir dönem FETÖ'ye ait Kaynak Holding bünyesinde genel müdür olarak çalışan Batmaz ilk ifadesinde Mehmet Sungur'la birlikte hissedar oldukları Garnet ve Gürnet isimli iki şirketleri olduğunu ancak 2015 yılında bu ortaklıktan ayrıldığını belirtmiş ve 2015 yılı itibarıyla Matris isimli bir anonim şirketin iki ortağından biri olarak gayrimenkul işleri yapmakta olduğunu söylemiştir. Şirketin diğer ortağı daha önce Kaynak Holding'de birlikte çalıştığı bir kişidir.

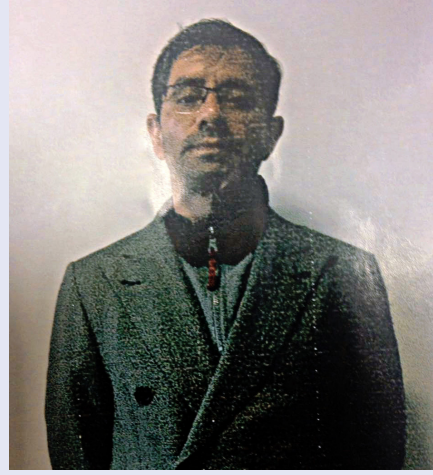
Kemal Batmaz'ın darbe girişimi gecesinde 143. Filo'da kamera kayıtlarına yansıyan görüntüleri mevcut olup bu görüntülerde bir askerin kendisine başıyla selam verdiği görülmektedir.

Akıncı iddianamesinde Batmaz'ın 15 Temmuz darbe girişiminin sivil yöneticilerinden ve TSK'ya sızan örgüt üyeleri ile irtibat kurmakla görevlendirilen kişilerden biri olduğu ifade edilmektedir. Nitekim darbe girişimi gecesinin sabahında Akıncı Üssü yakınında bir diğer sivil imam olan Harun Biniş ile birlikte yakalanmıştır. Darbe girişimi gecesinde 143. Filo'da kamera kayıtlarına yansıyan görüntüleri mevcut olup bu görüntülerden birinde bir askerin kendisine başıyla selam verdiği görülmektedir. Bu askerin darbe girişimi gecesinde Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'a kendisini Gül'en'le görüştürmeyi teklif eden Tuğgeneral Hakan Evrim olduğu tespit edilmiştir.

Bununla birlikte Batmaz diğer sivil sanıklardan biri olan Harun Biniş'in kendisini arayarak arsa bakmak için yardım istediğini, bu sebeple

darbe gecesinin sabahında Kazan'a geldiğini, 15 Temmuz gecesinde Akıncı Üssü'nde bulunmadığını, görüntülerdeki kişinin kendisi olmadığını, FETÖ ile bir irtibatının bulunmadığını ve tanıdığı örgüt üyesi kimsenin de olmadığını söylemiştir.

FOTOĞRAF 2. KEMAL BATMAZ

Kaynak: AA

Batmaz Akıncı iddianamesine konu olan soruşturma çerçevesinde dört sefer ifade vermiştir. Bu ifadeler bazı önemli çelişkiler taşımaktadır. Örneğin ilk ifadesinde Cuma günü Nevşehir'e giderken Kazan'dan geçip arsa bakmayı planladıklarını söyleyen Batmaz, ikinci ifadesinde Biniş'le görüşme tarihini 16 Temmuz Cumartesi günü olarak belirlediklerini söylemiştir.

İlk ifadesinde Harun Biniş'in kendisini arayarak arsa bakmak için yardım istediğini söylemesine rağmen ikinci ifadesinde Biniş'le herhangi bir şekilde telefonlaşmadıklarını, kendisiyle 15 Temmuz'dan bir hafta önce mail yoluyla haberleştiğini belirtmiştir. 16 Temmuz Cumartesi sabahı 09.00 civarında Çayyolu'nda Günaydın Restoran önünde buluşmayı maille kararlaştırdıklarını ifade eden Batmaz Akıncı Üssü'ne bu tarihte geldiğini ve 15 Temmuz gecesine Akıncı Üssü'nde çekilen videolarda yer alan şahsın kendisi olmadığını söylemiştir. Batmaz darbeci askerler ile yaptığı tespit edilen telefon görüşmelerini de inkar etmiştir.

Üçüncü ifadesinde kendisine 15 Temmuz gecesi Akıncı Üssü'nde yürüttüğü faaliyetlere ilişkin kamera kaydı izletilmiştir. Bu kayıtlarda 15 Temmuz gecesi saat 22.05'te 143. Filo koridorunda bulunan Kemal Batmaz'ın Üs Komutanı Tuğgeneral Hakan Evrim tarafından başı ile selamlandığını görmek mümkündür. Yine görüntülerden saat 22.41'de halen 143. Filo'da olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Batmaz bilirkişi eşliğinde teşhis edilen 15 Temmuz saat 21.50 ile 16 Temmuz saat 01.12 arasındaki görüntülerdeki şahsın kendisi olmadığını ifade etmiş ve aleyhine yapılan teşhis işlemini reddetmiştir. Kendisine Harun Biniş'e ait olan ve 16 Temmuz sabahı 143. Filo'da 03.17-03.20 saatleri arasındaki görüntüler de izletilmiştir. Görüntülerdeki kişinin uzun saçlı ve gözlüklü olması sebebiyle Harun Biniş'e benzediğini ancak kendisi olup olmadığını bilmediğini ifade etmiştir. Önceki ifadesinde Biniş ile arsa bakmaya geldiğini söylemesine rağmen darbe gecesi 143. Filo'da görüntülerinin çıkmasını nasıl değerlendirdiğinin sorulması üzerine söz konusu şahsın kendisi olmadığını düşündüğünü belirtmiştir.

Ayrıca ilk ifadesinde FETÖ ile hiçbir bağının olmadığını ve örgütten kimseyi tanımadığını söylediği halde diğer ifadeleri ve tanık beyanlarında örgüt bağlantıları ortaya çıkmıştır. İlk kez 2001 yılında Kaynak Dış Tic. A.Ş.'de çalışmaya başlamasıyla cemaatle tanıştığını söylemiştir. 2009 ya da 2010'da Kaynak Kağıt A.Ş.'de genel müdür olmuş ve 2015 Mayıs ayına kadar genel müdür olarak çalışmıştır. Çalışırken kimseye himmet veya burs vermediğini, *Zaman* gazetesine abone olduğunu fakat *Sızıntı* dergisine abone olmadığını ifade etmiştir. İkinci ifadesinde ayrıca her iki çocuğunun da Anafen İlkokulu'nda okuduğunu ve bu okulun "Fetullah Gülen Cemaati"ne ait olduğunu, darbe olmasaydı çocuklarını başka okullara aldırma planladığını belirtmiştir. İki kardeşinin bulunduğunu, ağabeyi Şakir Batmaz'ın Erciyes Üniversitesi'nde tarih profesörü olduğunu ve halihazırda tutuklu

olduğunu, kız kardeşi Esra Batmaz'la görüşmediği için tutuklu olup olmadığını bilmediğini ileri sürmüştür. Üçüncü ifadesinde Gülen ile ilgili kanaatlerinin sorulması üzerine kendisini medya aracılığıyla tanıdığını, başlangıçta samimi olarak başlayan ancak zamanla sekülerleşen ve bununla birlikte bazı sorunlara neden olan bir yapının başı olarak gördüğünü söylemiştir. Hareketi 2014 yılı sonu 2015 yılı başı itibarıyla örgüt olarak görmeye başladığını, bunun üzerine Kaynak Holding'den ve Mehmet Sungur'la olan ortaklığından ayrıldığını ve Bank Asya emekliliğini iptal ettirdiğini ifade etmiştir. Daha önce de cemaatteki görevinin şirketlerinde çalışmaktan ibaret olduğunu belirtmiştir.

İkinci ifadesinde üniversite öğrenciliği döneminde babasının tuttuğu bir evde kaldığını ve evin FETÖ'ye ait olmadığını söylemiştir. Bununla birlikte Muhammet Namlı isimli tanığın 3 Kasım 2016 tarihli beyanında Batmaz'ın İTÜ Harita Mühendisliği Bölümü'nde okumaya başladığı 1988 yılında Cihangir'de cemaate ait lüks bir evde kalmaya başladığı bilgisi yer almaktadır. Tanığın ifadesine göre Batmaz babasının vefat ettiği 1994 ya da 1995 yılında kendisine kalan mirası nakde çevirdikten sonra Fetullah Gülen'e parayı nasıl değerlendireceğini sormuş ve onun tavsiyesi üzerine bir firmaya ortak olmuş, 2003-2004 yıllarında ise FETÖ'ye ait olduğu bilinen NT yayıncılığın dış ticaret işlerinin başında çalışmıştır. 2005 yılından sonra Batmaz'ı görmediğini ifade eden Namlı, Cihangir'deki evinde Batmaz'ın Abdullah kod adını kullandığını belirtmiştir.

Batmaz'ın eğitim aldığı bölüm ile Kaynak A.Ş.'deki faaliyet alanı farklı olduğu halde genel müdürlük yapması da ancak örgütte önemli bir isim olmasıyla açıklanabilmektedir. Kendisi bu durumu Marmara Üniversitesi'nde Uluslararası İşletme yüksek lisansı yaptığı için terfi ettirilmiş olabileceği gerekçesiyle açıklamaktadır.

İlk ifadesinde verdiği telefon numarasının kullanılmadığının anlaşılması üzerine ikinci ifadesinde numarayı sehven yanlış verdiği ifade

etmiştir. HTS kayıtları sonucunda 1 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla bu hattı kapattığı anlaşılmaktadır. Kendisine niçin hattı kapatıp iz bırakmamak için tedbir aldığı sorulması üzerine zaman zaman telefonunu kapattığını ve bunun suç olduğunu düşünmediğini ifade etmiştir.

Batmaz birbirinden farklı olan sorgu ifadeleri dışında yurt dışı uçak seyahatleri sırasında doğum tarihi gibi bazı bilgileri yanlış vermiştir. Neden yanlış verdiği sorulduğunda bu durumun da sehven gerçekleştiğini, bilinçli olmadığını söylemiştir. Bununla beraber özellikle 17-25 Aralık operasyonlarının ardından örgüt üyelerinin örgütle ilişkili olduğu düşünülebilecek olan faaliyetlerinde kimlik bilgilerini gizli tuttukları ya da değiştirdikleri bilinmektedir.

Adil Öksüz ve Kemal Batmaz'ın birbirleriyle irtibatlı oldukları düşünülen 7 yurt dışı seyahati, kalkışmayla alakalı görülen 18 yurt dışı seyahati mevcut.

İfadesinde emlakçılık yaptığını söylemesine rağmen darbe girişimi tarihine kadar emlak şirketinde hiçbir alım satım işi gerçekleştirmediğini ifade etmesi de dikkat çeken bir başka husustur.

Batmaz ifadelerinde Adil Öksüz'ü sadece darbe girişimi sonrasında hakkında çıkan haberler dolayısıyla tanıdığını ifade etmiştir. Bununla birlikte gizli tanık beyanlarının yanı sıra yolcu kayıt listesi ve yurt dışı giriş çıkış analizlerinden Batmaz'ın 15 Temmuz öncesinde Gülen ile darbe planını paylaşmak ve talimatlarını almak amacıyla gerçekleştirdiği anlaşılan son ABD seyahatinde Öksüz'ün yanında olduğu anlaşılmaktadır. Batmaz ve Öksüz 11 Temmuz 2016'da ABD'ye aynı uçakla gidip 13 Temmuz 2016 tarihinde dönmüşlerdir. Her iki uçak yolculuğunda ortak olan tek kişi Batmaz olup Adil Öksüz ile irtibatlarını gösteren Atatürk Havalimanı kameralarından alınmış dokuz adet fotoğraf bu-

lunmaktadır. Batmaz bu fotoğrafların üçünde Öksüz ile yan yana yürümekte, birinde Öksüz'ün arkasında elinde valizle beklemektedir. İlk üç fotoğraf hakkında tesadüfen yan yana bulunduklarını, arka arkaya durdukları fotoğraf için ise Miles&Smiles puan yüklemesi için peşe peşe denk gelmiş olabileceklerini söylemiştir.

Dördüncü ifadesinde de kendisine 13 Temmuz 2016'da havalimanında Öksüz ile birlikte çekilmiş fotoğraf ve videolar izletilmiştir. Bu kayıtlarda Batmaz'ın uçaktan çıktığı, Öksüz'ün çıkışını beklediği ve bir araya geldikleri, Öksüz bavulunu kontrol ederken Batmaz'ın onun yanına geldiği ve sohbet ettikleri, yine birlikte konuşarak yürüdükleri, Batmaz'ın yürürken takip edilip edilmediğini anlamak için iki defa arkasına baktığı, Öksüz ile birlikte havalimanından peşe peşe çıktıkları ve birlikte yolun karşısına geçtikleri görülmektedir. Batmaz bu görüntülerin kendisinin Öksüz'ü tanıdığını göstermeyeceğini, tesadüfen yan yana geldiklerini, belki Öksüz'ün kendisine bir şey sormuş kendisinin de cevaplamış olabileceğini, konuşup konuşmadıklarını ve ne konuştuklarını hatırlamadığını ifade etmiştir. Batmaz havalimanındaki görüntülerini kabul etmiş ancak 143. Filo'daki görüntülerin kendisine ait olmadığını iddiasında bulunmuştur.

Batmaz bu tarihte ABD'ye gitme sebebi olarak Sungur'la 2015 yılında biten şirket ortaklıkları dolayısıyla vuku bulan alacak verecek ilişkilerini ileri sürmüştür. Bu ortaklıklar Garnet ve Gürnet isimli Kaynak Holding bünyesinde kurulan ve haklarında FETÖ/PDY kapsamında işlem yapılan anonim şirketlerdir. Bununla beraber ABD'de Mehmet Sungur'la görüşmediğini söyleyen Batmaz, ortağının hangi eyalette ikamet ettiğini bilmediğini, Pensilvanya'da yaşayıp yaşamadığını hakkında da bilgi sahibi olmadığını, New York'ta ismini bilmediği bir otelde buluşmayı kararlaştırdıklarını söylemiştir. 2015 yılında cemaatten ayrıldığını söylemesine rağmen darbeden iki gün önce ABD seya-

hatinde FETÖ'nün önemli ismi Mehmet Sungur'la neden görüşmek istediği, bu durumun çelişkili olup olmadığı sorulduğunda kendisiyle ortaklıktan ayrılması sebebiyle kaynaklanan sorunu çözmek için görüşüğünü belirtmiştir. Sungur'la görüşmeden geri gelmesine gerekçe olarak ise New York'a indikten sonra Sungur'u defalarca aradığı halde kendisine ulaşamamasını göstermiştir.

Öksüz'ün 27 Aralık 2016 tarihli ilk darbe toplantısından sonra 31 Aralık 2016'da New York'a gittiği ve 4 Ocak 2016'da Türkiye'ye döndüğü, Batmaz'ın ise 1 Ocak 2016'da New York'a gidip 5 Ocak 2016'da döndüğü yurt dışı giriş çıkış analiz raporlarından anlaşılabilmektedir. Batmaz, Öksüz'den bir gün sonra ABD'ye gidip bir gün sonra geri dönmesinin de tesadüfen gerçekleştiğini ancak seyahat sebebini hatırlamadığını ifade etmiştir.

Adil Öksüz'ün Ankara'daki 15 Mart 2016 tarihli darbe hazırlığı toplantısından sonra 17 Mart 2016'da yedi kişilik bir grupla İstanbul'dan New York'a uçtuğu ve aynı grupla 21 Mart 2016'da döndüğü, Kemal Batmaz'ın da yanında eşi Gonca Batmaz varken beş kişilik bir grupla 13 Mart 2016'da New York'a gidip 22 Mart 2016'da döndüğü ve sonuç olarak Öksüz'le aynı tarihte ABD'de bulunduğu belirtilmiştir. Aynı tarihlerde Nurettin Oruç ve Hakan Çiçek de ABD'dedir. 17-21 Mart 2016 tarihleri arasındaki bu görüşmede darbe yapma kararı alınmış, 21 Mart 2016 tarihinde Gülen www.herkul.org sitesinde haki cübbe giyerek örgüte mesaj vermiştir. Dolayısıyla Kemal Batmaz'ın Adil Öksüz ile birlikte darbe planını Gülen'e onaylatan kişilerden biri olduğu açıkça görülmektedir. Batmaz ise bu tarihte eşiyle Miami'ye tatile gittiğini, birlikte seyahat ettiği görülen diğer yedi kişiyi tanımadığını, Öksüz'ün aynı tarihlerde ABD'de olduğunu bilmediğini söylemiştir.

Batmaz'a, Öksüz'ün 20-24 Haziran 2016 tarihlerinde İstanbul'dan New York'a gidip gel-

diği ve kendisinin de 30 Mayıs 2016'da İstanbul'dan ABD'ye gidip 24 Haziran 2016'da döndüğü, dolayısıyla Öksüz ile aynı dönemde ABD'de olduğu söylenerek sebebi sorulmuştur. Batmaz, Öksüz'ün bu tarihte neden ABD'de olduğunu bilmediğini, kendisinin de solar enerji sistemleri ile ilgili bilgi almak için ABD'ye gittiğini ve sadece Washington'da kaldığını, Pensilvanya'da da bulunmadığını söylemiştir.

Sözü edilenler dışında Öksüz ve Batmaz'ın birbiriyle irtibatlı görülen çok sayıda ABD seyahati bulunmaktadır. Batmaz'a Öksüz'ü tanımadığı halde seyahatlerdeki bu irtibatı nasıl açıkladığı sorulduğunda ticaretle ilgilendiği için ABD'ye sık sık gittiğini ifade etmiştir. Yurt dışı giriş çıkış analiz raporundan Batmaz'ın ABD'ye 1997 yılından itibaren gidip geldiği anlaşılabilmektedir.

Dördüncü ifadesinde kendisinin Adil Öksüz adına kayıtlı bir telefon hattından 2010 yılı itibarıyla 925 defa Öksüz'le görüştüğü belirtildiğinde bu görüşmeleri hatırlamadığını beyan etmiştir. Öksüz'ün kayınbiraderinin de Batmaz ile şirket ortaklığı bulunmaktadır. Bu şirket 17-25 Aralık operasyonlarından sonra Gülen'in yaptığı çağrıyla Bank Asya'yı kurtarmak için bankaya 240 bin 682 TL yatırmıştır.

Üçüncü ifadesinde Batmaz'a ABD ziyaretlerinden birinde Adil Öksüz'ün kayınbiraderi Abdulhadi Yıldırım ile kalacakları yeri aynı gösterdikleri belirtilerek kendisini tanıyıp tanımadığı sorulmuş ve bunun üzerine Yıldırım'ı Kaynak Kağıt'ta stajyerlik yaptığı için tanıdığını, Öksüz'le irtibatını bilmediğini söylemiştir. Bununla birlikte Batmaz'ın Yıldırım'ın kullandığı hat ile 2010 sonrasında bin 100 telefon görüşmesi yaptığı tespit edilmiştir. Dördüncü ifadesinde bu telefon görüşmelerinin hatırlatılması üzerine Yıldırım'ı 8-10 yıldır tanıdığını ancak nereden tanıdığını hatırlamadığını, Öksüz'ü ise tanımadığını ifade eden Batmaz'ın, MASAK raporuna göre Yıldırım'a EFT yaptığı ve darbeye teşebbüs eylemi sanıklarından bazıları ile havale işlemi gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır.

Batmaz'ın darbe girişiminde bulunanlardan biri olduğuna dair bir diğer kanıt da darbe gecesi Hava Kuvvetleri Komutanlığının Harekat Merkezi'nin bulunduğu Eskişehir 1. Hava Harekat Merkezi Komutanlığında nöbetçi komutan olan Tuğgeneral Recep Ünal ile 62 kez telefon görüşmesi gerçekleştirdiğinin tespit edilmesidir. Ancak kendisi Recep Ünal'ı hatırlamadığını ve söz konusu hatlardan telefon görüşmesi yapmadığını ifade etmiştir.

Darbe gecesi Akıncı Üssü'nde bulunduğu na dair kamera kayıtları bulunan ancak yönetici siviller arasında yer verilmeyen darbe sanığı Hasan Balcı da ifadesinde darbe gecesinin sabahında Kemal Batmaz ile tarla ve arsa bakmak üzere buluştuklarını ifade etmiştir. 17 Temmuz 2016'da firari durumda olan Adil Öksüz ile üç telefon görüşmesi yaptığı tespit edilen ve iddianamede darbe girişimi gecesinde darbeciler tarafından kendisine verilen emirleri yerine getirmekle suçlanan Balcı, Batmaz'ı Kaynak Holding'de çalışırken tanıdığını söylemiştir. Batmaz ise Balcı'yı tanımadığı yönünde ifade vermiştir.

HAKAN ÇİÇEK

Hakan Çiçek İstanbul'da oturmakta ve ticaretle uğraşmaktadır. Akıncı iddianamesinde 15 Temmuz darbe girişiminin sivil yöneticileri arasındadır ve TSK'ya sızan örgüt üyeleri ile irtibat kurmakla görevlendirilen kişilerden biri olarak yer almaktadır. İfadesinde İzmir'de bulunan Bahar Doğaltaş Ltd. Şti.'nin ortağı olarak yurt dışına mermer satışı gerçekleştirdiklerini, İstanbul'da Sun Art Gözlük Sanayi Ltd. Şti.'nin sahibi ve Ankara'da Barış Ata Eğitim A.Ş. isimli şirketin yüzde 71 ortağı olduğunu ifade etmiştir. Akıncı iddianamesine göre Çiçek Çankaya'da gizli FETÖ koleji olduğu belirtilen Anafartalar Koleji'nin sahibidir.

15 Temmuz gecesinin sabahında Akıncı Üssü'nde yakalanmasına gerekçe olarak sahibi

olduğu okuldan bir öğrencisinin velisi –Akıncı Üssü'nün hareket komutanı– Albay Ahmet Özçetin tarafından Cuma günü 20.30 sularında gerçekleşecek bir sosyal etkinlik için Akıncı Üssü'ne davet edildiğini söylemiştir. Akıncı Üssü'ne gittiğinde Özçetin ve tanımadığı bir iki kişiyi görmüştür. Kendisi gittikten birkaç dakika sonra askeri hareketliliğin başladığını, bunun üzerine üstün çıkamadığını ifade etmiştir. Sabaha kadar orada kalmış, sabah 08.00 civarında çitlerden atlayıp kaçanları görünce kendisi de beton duvarın üzerindeki tellerden atlayarak köye doğru yürümeye başlamış ancak yakalanmıştır.

Çiçek, Akıncı Üssü'nde Albay Ahmet Özçetin dışında asker ya da sivil kimseyi tanımadığını söylemiştir. FETÖ üyesi olmadığını, Fetullah Gülen'i basından tanıdığını, ortağı olduğu şirketin mermer satışlarının önemli bir kısmı ABD'de yapıldığı için yılda iki-üç kez ABD'ye gittiğini, Pensilvanya'da hiç bulunmadığını ve Gülen'le hiç konuşmadığını söylemiştir. Şirketlerinin de FETÖ'yle alakasının olmadığını belirtmiştir. Bununla birlikte KOM raporunda Çiçek'in 9 Mayıs 2014'te FETÖ'nün gizli haberleşme uygulaması ByLock kullandığı açığa çıkmıştır. MASAK raporunda da Çiçek'in 15 Temmuz darbe girişimi dolayısıyla hakkındaki işlem yapılan Erdal Çoban'a 13 Aralık 2012 tarihinde tek işlemde 922.560.00 TL para gönderdiği bilgisi yer almaktadır.

Çiçek'in ailesinde FETÖ sanığı başka kişiler de bulunmaktadır. Etimesgut'ta Kara Havaçılık Komutanlığında binbaşı rütbesinde helikopter bakım pilotu olarak görev yapan Gökhan Çiçek, Hakan Çiçek'in kardeşidir. Gökhan Çiçek darbe girişimi gecesindeki faaliyetleri sebebiyle tutukludur. Hakan Çiçek ise kalkışma sırasında kardeşiyle görüşmediğini ifade etmiştir. Eşi Nermin Çiçek'in de bir devlet okulunda fizik öğretmeni olduğu halde halihazırda çalışmadığını ancak bunun ihraçtan mı yoksa başka bir sebepten mi ileri geldiğini bilmediğini söylemiş-

tir. Kız kardeşlerinden birinin eşinin Asya Finans'ta güvenlik görevlisi olarak çalıştığını, diğer kız kardeşinin eşinin polis olduğunu ve kaymakamlıklardan birinde nöbet beklediğini ancak açığa alındığını söylemiştir.

Akıncı Üssü'ndeki darbeyi organize eden önde gelen kişilerden olduğu tespit edilen albay rütbesindeki Özçetin'in 15 Temmuz gecesi darbeci olmayan askerlerin dahi alınmadığı Akıncı Üssü'ne çocuğunun okuduğu okulun sahibini davet etmesi hayatın olağan akışına uygun değildir. Nitekim kendisi de bu durumun normal görünmediğini ifade etmiş ancak gerçeğin bu şekilde olduğunu söylemiştir. Ayrıca Hakan Çiçek, Özçetin'in sosyal etkinlik daveti üzerine orada bulunduğunu ifade etse de etkinliğin içeriğini bilmemektedir. Özçetin'in okulda olan çocuğunu da tanınamakta, öğrencinin isim ve cinsiyeti hakkında da bir fikri bulunmamaktadır.

Çiçek'in üzerinde bulunduğu için el konulan cep telefonu yeni moduna getirilmiştir. Bu durumu açıklarken bir hafta önce telefonuna yüklediği bir program nedeniyle telefonun çöktüğünü, tekrar kurulum yapamadığını, yüklediği programın ne olduğunu hatırlayamadığını ancak program yüzünden bu şekilde görülmüş olabileceğini söylemiştir. Çiçek'in telefonunda fabrika ayarlarına döndürme ve sıfırlama yazılımı yüklü olduğu için telefondaki veriler geri getirilememiştir.

Çiçek'le ilgili bir tanık beyanında, kendisinin FETÖ'de kurmay subaylara "abi"lik yapma konumunda görevli olduğu belirtilmiştir. Kara pilot yarbay rütbesindeki İlkey Ateş, Çiçek hakkındaki 27 Temmuz 2016 tarihli beyanında kendisinin evine örgüt mensubu abilerin gidip geldiklerini, bu abilerden Nevzat kod adlı birinin kendilerine kurmaylık sınavına çalışmaları için Kara Harp Akademisine hazırlık dokümanlarının önem derecesine göre şifrelendiği bir CD getirdiğini ancak kendisinin farklı kitaplar okuduğunun fark edilmesi üzerine CD'yi geri

aldığını, bir defasında Nevzat kod adlı abinin kendisini rütbesi kara pilot binbaşı olan Gökhan Çiçek ile tanıştırdığını, Çiçek'in ağabeyi Hakan Çiçek'in örgütte kurmay subaylara abilik yaptığını ve "yukarıdan aldığı" emirleri onlara iletildiğini, akrabalarından bir kısmının halen Gülen'in yakınında korumalık yaptıklarını Gökhan Çiçek'in kendisinden dinlediğini söylemiştir.

Hakan Çiçek ise bu iddiaları reddetmiştir. "Abi" olmadığını, 15 Temmuz gecesinde sosyal etkinlik için üste bulunduğunu, darbe girişiminin gerçekleştiğini anlaması üzerine sabaha kadar dışarıda bir bankın üzerinde oturarak beklediğini söylemiştir.

Çiçek bir kısmı ABD'ye olmak üzere pek çok yurt dışı seyahati yapmıştır. Adil Öksüz'ün Ankara'da yaptığı darbeye hazırlık toplantılarından sonra 2016 yılı Ocak ayı başında, 17-21 Mart 2016 ve 20-24 Haziran 2016 tarihleri arasında ABD'de toplantılar yaptığı bilinmektedir. Çiçek de 1-6 Ocak 2016, 17-24 Mart 2016, 20-25 Haziran 2016 tarihleri arasında ABD'ye gitmiştir. Hakan Çiçek, Öksüz'ün yurt dışında olduğu tarihlerle çakışan bu seyahatlere gerekçe olarak ticari faaliyetlerini ve çocuklarının dil okulunu göstermiştir.

Adil Öksüz'ün 17-21 Mart 2016 tarihlerinde Gülen ile görüşmek üzere ABD'ye gittiği ve bu ziyarette darbe yapılacağı konusundaki kararın kesinleştiği bilinmektedir. Hakan Çiçek de Kemal Batmaz ve Nurettin Oruç ile birlikte bu süreçte ABD'dedir.

Adil Öksüz, Hakan Biniş, Nurettin Oruç ve Kemal Batmaz ile yurt dışı giriş çıkış analiz raporları doğrultusunda aynı tarihlerde ABD'de olması hakkındaki soruları bu kişileri tanımadığını, bu durumun tamamen tesadüf olduğunu söyleyerek yanıtlamıştır.

Çiçek'e etkin pişmanlıktan yararlanmak isteyip istemediğinin sorulması üzerine örgüt suçlamasını kabul etmediğini ve etkin pişmanlıktan yararlanmak istemediğini söylemiştir.

NURETTİN ORUÇ

Nurettin Oruç film yapımcısıdır. Liseyi Kayseri Teknik Lisesi'nde, üniversiteyi de Ankara Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Bölümü'nde okumuştur. Akıncı iddianamesinde 15 Temmuz darbe girişiminin sivil yöneticileri arasında, TSK'ya sızan örgüt üyeleri ile irtibat kurmakla görevlendirilen yöneticilerden biri olduğu ifade edilmektedir. Nitekim darbe gecesinin sabahında Akıncı Üssü yakınında yakalanmıştır. İfadesinde 16 Temmuz'da sabah 08.00 civarında Akıncılar kışlasında bulunan bir köye hayvan yetiştiriciliği konusunda belgesel çekmek üzere ön görüşme ve sözleşme yapmaya gittiğini, kendisini götüren şoförün tavsiyesiyle Akıncı kışlası yanında bir köyün yakınlarında indiğini, şoförün kim olduğunu bilmediğini ifade etmiştir. Bununla birlikte Oruç'un kalkışma gecesini saat 03.22.11 ile 03.22.23 zaman aralığında 143. Filo'da bulunduğu kamera kayıtlarına yansımıştır.

Nurettin Oruç'un kalkışma gecesini 143. Filo'da bulunduğu kamera kayıtlarına yansımıştır.

Oruç, Adil Öksüz ve Kemal Batmaz'ı tanımadığını, Harun Biniş ve Hakan Çiçek ile cezaevinde koğuştaki tanıştığını ancak öncesinde kendilerini tanımadığını söylemiştir. Gülen'i medyadan tanıdığını, kendisiyle hiç görüşmediğini ve cemaatiyle irtibatının olmadığını ifade etmiştir. Oruç'un bu ifadesine rağmen FETÖ ile pek çok yönden ilişkisi bulunduğunu gösteren çeşitli deliller mevcuttur.

Nurettin Oruç ifadesinde Ankara Üniversitesi'nde okuduğu süreçte kendisine Kredi Yurtlar Kurumu (KYK) yurdu çıkmadığı için arkadaşlarıyla ev kiraladığını ancak bu evin cemaat evi olmadığını söylemiştir. Ev arkadaşlarının ismi sorulduğunda birisi dışında hatırlayamamış, onun

da soy ismini verememiştir. Bununla beraber mezuniyetinden sonra işsiz kaldığı bir sürecin ardından Balıkesir Bandırma'da Zaunus isimli ve "Fetullah Gülen grubu" ya da "cemaat" diye bahsettiği örgüte bağlı bir dershanede öğretmenlik yapmıştır. Bu dershanenin darbe girişiminden sonra kapatılıp kapatılmadığını bilmemektedir. 2007-2009 yılları arasında Balıkesir'de özel eğitim alan çocukların bulunduğu İlk Sesim okulunda çalışmıştır. 2010 yılında FETÖ/PDY tarafından sınav sorularının çalındığı gerekçesiyle iptal edilen KPSS'de 100 üzerinden 56, iptalden sonra girdiği sınavda ise 51 puan aldığını ifade etmektedir. Bu puanla 2010 yılı Aralık ayında MEB tarafından öğretmen olarak atanmıştır. 2014 yılı Mart ayında istifa ederek Fetullah Çatal'a ait olan Soyut Medya film şirketinde 2 bin 500 TL maaşla çalışmaya başlamıştır.

FOTOĞRAF 3. NURETTİN ORUÇ

Kaynak: AA

Oruç, 15 yaşındaki oğlu Buğrahan Oruç'un Kayseri'de açık lise okuduğunu, daha önce Ankara'da FETÖ'ye bağlı Nurettin Topçu Ortaokulu özel kolejinde eğitim gördüğünü ifade etmiştir. Jandarma üsteğmen olarak çalışan kardeşinin ihraç edilip edilmediğini bilmediğini,¹⁸ eşi Münteha Sevim Oruç'un Ankara'da Yıldırım Beyazıt

18. Nurettin Oruç'un kardeşi eski Jandarma Üsteğmen Hüseyin Oruç firaridir. "Toplanan Kalabalıklar Ateşle Dağıtılacak", Aljazeera Türk, 1 Nisan 2017.

Kız Meslek Lisesi'nde edebiyat öğretmeni olduğunu ve 15 Temmuz'dan sonra KHK ile ihraç edildiğini söylemiştir.

Oruç'un yurt dışı giriş çıkış analiz raporunda çok sayıda ABD seyahati yaptığı ve bu yolculukların Akıncı iddianamesinin diğer sivil imamlarının yaptığı yolculuklarla çakıştığı görülmektedir. Oruç bu seyahatleri film festivallerine gitmek amacıyla gerçekleştirdiğini, diğer sivil imamların yolculuklarıyla çakışmalarının tesadüf olduğunu ifade etmiştir. ABD'den dönerken diğer sivil sanıklar olan Adil Öksüz, Kemal Batmaz ve Hakan Çiçek ile birer gün arayla dönmüş, İstanbul Atatürk Havalimanı yerine Esenboğa Havalimanı'nı tercih etmiştir. Bu durumun tedbir olup olmadığı kendisine sorulduğunda diğer kişileri tanımadığını, uçak biletlerinin ucuzluğu ya da doğrudan uçuş bulamaması gibi sebeplerle bu şekilde davranmış olabileceğini söylemiştir.

MASAK raporunda Oruç'un, hakkında PDY kapsamında işlem yapılan Nehir Özel Eğitim Tic. A.Ş. isimli şirketten 12 Mart 2014'te havale aldığı anlaşılmıştır. KOM Daire Başkanlığı raporundan FETÖ/PDY kapsamında hakkında işlem yapılan Nilüfer Pratik Özel Eğitim Hizmetleri Gıda Tic. Ltd. Şti.'ye yüzde 25 hisseyle ortak olduğu, Bank Asya'da eşi ve iki çocuğu dahil olmak üzere çok sayıda akrabasının hesabının bulunduğu, 17-25 Aralık sürecinden sonra örgüt liderinin Bank Asya'nın kurtarılması amacıyla para yatırılması çağrısından sonra kendisinin 790 TL, ayrı ayrı çocukları, annesi, eşi ve diğer yakınlarının ise çeşitli miktarlarda para yatırdıkları anlaşılmıştır. Dayısı, kardeşi, şirket ortakları gibi bazı yakınları hakkında FETÖ kapsamında ve bir kısmı KPSS'de gerçekleştirilen usulsüzlüklerle ilgili olmak üzere işlem yapılmıştır.

Oruç'un 16 Temmuz'da yapılan üst aramasında üzerinden telefon çıkmamıştır. Bu durumun sebebi sorulduğunda telefonunu evde unuttuğunu ifade etmiştir. İlk ifadesinde verdiği telefon numarasının daha önceki beyanıyla çeliştiği

söylenildiğinde de numaranın doğru olduğunu, son üç-dört aydır bu numarayı kullandığını, ikinci olarak verdiği telefon numarasının eski hattına ait olduğunu söylemiştir.

17-21 Mart 2016 tarihli darbe yapılmasının kesin olarak kararlaştırıldığı ABD seyahatine katılanlar arasında Adil Öksüz, Kemal Batmaz ve Hakan Çiçek ile beraber Nurettin Oruç da bulunmuştur. Dolayısıyla darbe kararını alan ve Gülen'in talimatlarını örgüt üyelerine ileten kişilerden biridir.

Oruç 2 bin 500 TL gibi cüzi bir maaşla bir film şirketinde çalışırken defalarca ABD seyahati yapmış, FETÖ'ye bağlı bir şirkete önemli sayılabilecek oranda hisseyle ortak olmuştur. İddianamede Milli Eğitim Bakanlığındaki öğretmenlik görevinden de darbe girişiminde görev almak amacıyla istifa etmiş olma olasılığı değerlendirilmiştir.

HARUN BİNİŞ

Konya doğumlu olan Harun Biniş ilkokulu Konya Mümtaz Kuru İlkokulu'nda, ortaokulu Konya Anadolu Lisesi'nde ve liseyi Ankara Fen Lisesi'nde okumuştur. 1989 yılında Bilkent Üniversitesi Elektronik Mühendisliği Bölümü'nü kazanmıştır. Bu süreçte kampüs yurtlarında kalmıştır. Mezun olduğunda ODTÜ'ye asistan olarak kabul edilen Biniş 2010 yılında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna uzman olarak geçiş yapmıştır. 2012 yılında bu görevinden istifa ederek ODTÜ Teknokent'te Milsoft şirketinde çalışmaya başlamış ve 2016 yılında bu şirketten ayrılmıştır.

16 Temmuz sabahında Kemal Batmaz ile birlikte Kazan'da yakalanarak gözaltına alınan Biniş ifadesinde Batmaz'ın İstanbul'dan Nevşehir'e geçeceğini, öncesinde kendisiyle arsa bakmak için Ümitköy'de ilk olarak adını hatırlamadığı sonra "Günaydın" olduğunu belirttiği bir restoranın önünde buluştuğunu söylemiştir. Birlikte taksiyle Kazan'da bilmedikleri bir yerde indiklerini, taksinin plakasını bilmediğini, Kazan'da Bat-

maz'ın arsa civarını görmeye gitmek için yanından ayrıldığını, arsaya gidip gitmediğini bilmediğini ifade etmiştir. Sorgusunda 15 Temmuz gecesinde vertigo rahatsızlığı sebebiyle evde olduğunu, darbe girişimi olaylarını herhangi bir şekilde takip etmediğini, eşinin evden çıkarken kendisine darbeye teşebbüs olduğunu söylediğini ve kendisinin de “Ülkede her gün bir şeyler oluyor” diye cevapladığını belirtmiştir. İkinci ifadesinde ise vertigo dolayısıyla bir kulağının duymadığını, 16 Temmuz sabahında Kazan'ın darbe girişimi dolayısıyla en karışık yerlerden biri olduğunu sonradan öğrendiğini, arkadaşıyla sözleşmiş oldukları için eşi ona olayları anlattığı halde Kazan'a gittiğini belirtmiştir. Otobanda Kazan'a doğru giderken Akıncı Üssü'nü gösteren levhayı gördüğünü, orada bulunduğu sırada herhangi bir bombardıman sesi duymadığını, bu sırada yalnızca çok yüksek olmamakla beraber uçak sesi duyduğunu ifade etmiştir.

Kaynak: AA

Biniş son çalıştığı iş yerinden şirket iş almadığı için ayrıldığını söylemiştir. Kendisine son altı-yedi aydır işsiz olduğu ve eşi çalışmadığı halde arsa almayı nasıl düşünebildiği sorulduğunda ise daha önceki işlerinde iyi maaş aldığı için birikiminin bulunduğunu ve yeni bir iş olarak arsa alıp satmayı planladığını söylemiştir.

Her ne kadar Kazan'a olay gecesinin sabahında geldiğini ve geceyi evinde uyuyarak geçirdiğini söylese de Biniş'in 15 Temmuz gecesi 143. Filo'da bulunduğu kamera görüntülerinden tespit edilebilmektedir. 16 Temmuz 2016 tarihinde 03.17 dakikasına dair fotoğrafı alınan kişinin kendisi olduğu da bilirkişi eşliğinde belirlenmiştir. Kendisi ise 16 Temmuz sabahı 03.17-03.20 zaman aralığında 143. Filo'daki görüntüleri izletildiğinde videodaki şahsın kendisi olmadığını düşündüğünü, görünen şahsın uzun saçlı, sakalsız ve gözlüklü olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte Harun Biniş olay gecesinde uzun olan saçlarını cezaevinde bakımı zor olduğu için kestğini ve cezaevinde sakal bıraktığını da kabul etmektedir.

Biniş'e 143. Filo'da çekilen ve bilirkişi raporları çerçevesinde Kemal Batmaz'a ait olduğu düşünülen görüntüler de izletilmiştir. Görüntüdeki şahsın Kemal Batmaz olduğundan emin olmadığını ve benzetemediğini, kendisi olduğu iddia edilen şahsı da kendine benzetemediğini ve aleyhindeki hiçbir delile cevap vermek istemediğini söylemiştir.

Harun Biniş, Kemal Batmaz'ı Kaynak Holding bünyesinde çalıştığı dönem dolayısıyla tanıdığını ifade etmiştir. Biniş İstanbul'dan ayrıldıktan sonra Kemal Batmaz ile telefonda görüşüp görüşmediğini hatırlayamamaktadır. 2009 yılından beri telefonla iletişim kurup kurmadığını bilmediği biriyle 16 Temmuz sabahında arsa ve tarla bakmak için nasıl buluştukları sorulduğunda, Batmaz'a hangi tarihte olduğunu hatırlayamadığı bir mail attığını ve müsait olunca buluşmak istediğini, onun da Nevşehir'e giderken görüşüp oradan geçmeyi teklif eden bir maille cevap verdiğini ifade etmiştir.

Birinci ifadesinde mailde saat 08.00'da Ümitköy'de buluşmak üzere anlaştıklarını ve bu saatte bir araya geldiklerini söylediği halde sonraki ifadesinde 16 Temmuz'daki buluşma saatini hatırlamadığını belirtmiştir. Kemal Batmaz ise buluşma saatinin sabah 09.00 olduğunu ifade etmiştir. Biniş birinci ifadede Batmaz'ın arsadan

anladığı için arsa bakmaya yalnız gittiğini ancak arsayı görüp görmediğini bilmediğini belirttiği halde sonraki ifadesinde birlikte emlak bakmaya Kazan'a geldikleri sırada yakalandıklarını söylemiştir.

Sanık Adil Öksüz de Kazan'a arsa bakmaya geldiğini söylediği için bu durum sorulduğunda Biniş, Öksüz'ü tanımadığını, neden kendisiyle benzer şekilde savunma yaptığını bilmediğini, arsa baktığı süreçte de kendisinden başka arsa bakan kimseyi görmediğini ifade etmiştir.

Olay anında Harun Biniş'in yanında cep telefonu bulunmamaktadır. Kendisi aceleyle çıktığı için yanına almayı unuttuğunu söylemiştir. O esnada yanında olan laptopunun hard diski de sökülüştür. Bu durumu hard diskin arızalanmasına bağlamış, yeni hard disk almak üzere çıktığı için de bilgisayarını yanına aldığını ifade etmiş, eski hard diski nereye attığını hatırlamadığını söylemiştir. Nitekim bilgisayardan sökülen hard disk bulunamamıştır. Bununla beraber Biniş'in 16 Temmuz'da el koyulan taşınabilir hard diskinden Gülen'e ait bir fotoğraf çıkmıştır. Hard diskte ayrıca Biniş'in Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde usulsüz dinleme sanığı olarak yargılandığı davaya dair bilgi ve belgeler bulunmuştur. Biniş bu davayla ilgili olarak kendisine iftira atıldığını düşündüğünü söylemiştir.

Harun Biniş ABD'ye yaptığı yolculuklar sorulduğunda bilişim alanındaki konferanslara katılmak amacıyla üç kere ABD'ye gittiğini, bu yolculuklardan birini 2015 yılında gerçekleştirdiğini, 2016 yılında yurt dışına çıkmadığını, Pensilvanya'ya hiç gitmediğini ve Gülen ile de görüşmediğini ifade etmiştir. Akıncı iddianamesinde 2016 yılında yurt dışına çıkmaması Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde süren davanın sanığı olmasına bağlanmaktadır.

İkinci ifadesinde FETÖ ile yaşamı boyunca ilişki ve irtibatının bulunmadığını, örgüte mensup kimseyi tanımadığını söylemiştir. Bununla birlikte Biniş'in çocukları FETÖ'ye bağlı Özel

Necip Fazıl Kısakürek Lisesi ve Özel Hasan Tanık İlköğretim Okulu'nda eğitim almışlardır. İnternet üzerinden yapılan bir araştırmayla bile bu okulların FETÖ bağlantılı oldukları ve bu sebeple 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ilan edilen olağanüstü hal (OHAL) kapsamında çıkarılan 667 sayılı kanun hükmünde kararname (KHK) ile kapatıldıkları görülebilmektedir. Biniş ise okulların darbeden sonra kapatılıp kapatılmadığını bilmediğini, zaten okulların Gülen'e bağlı olup olmadıklarını da duymadığını, okulların başarı düzeyleri sebebiyle çocuklarını burada okuttuğunu söylemiştir.

Akıncı iddianamesinde yer alan MASAK raporunda Biniş'in haklarında FETÖ kapsamında işlem yapılan ve içlerinde Kaynak Holding'in de yer aldığı dört farklı şirkette hisselerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca FETÖ kapsamında işlem yapılan çeşitli şirketlerde SGK kaydının olduğu, kendisi ve eşinin Bank Asya hesaplarının bulunduğu, 17-25 Aralık süreçlerinin ardından örgüt liderinin Bank Asya'nın kurtarılması için para yatırılması çağrısının ardından bu hesaplara para aktardıkları anlaşılmıştır.

HTS analiz raporunda ise Biniş'in hattının takılı olduğu telefonda ByLock yüklü olduğu ve kullanıldığı ortaya çıkmıştır.

Biniş'in son çalıştığı iş yeri olan ODTÜ Teknokent'te yer alan Milsoft firması da FETÖ ile ilişkili bir kurumdur. Firmanın sahipleri İsmail Babayiğit ve FETÖ'nün en önemli isimlerinden biri olduğu düşünülen Mehmet Sungur'dur.

Biniş'e Adil Öksüz ve Kemal Batmaz arasındaki ilişkiyi ifade eden yurt dışı giriş çıkış analiz raporları ve Atatürk Havalimanı'nda birlikte götürülendikleri fotoğraflar da gösterilmiş ancak kendisi bu konuda yorum yapmayı reddetmiştir. Kemal Batmaz ile de emlak bakmak dışında bir ilişkisinin bulunmadığını, Adil Öksüz'ün organize ettiği –tanık beyanları ve PTS kayıtları ile de tespiti yapılan– darbeye hazırlık toplantılarına da katılmadığını belirtmiştir.

Yurt dışı giriş çıkış analizleri karşılaştırıldığında Biniş'in 16 Kasım 2015'te Kemal Batmaz'dan iki gün önce yurt dışına çıktığı, 17 Kasım 2015'te de Hakan Çiçek'in yurt dışına gittiği bilgisi yer almaktadır. Biniş bu durumun tesadüf olduğunu belirtmiş ancak kendisinin bu tarihte aktarmalı olarak ABD'ye gittiğini itiraf etmiştir. 2013 yılı Şubat ayında da Adil Öksüz ve Nurettin Oruç ile birkaç günlük aralıklarla fakat aynı dönemde olacak şekilde ABD'ye gidip gelmiştir. Biniş ABD'nin hangi eyaletine gittiğini hatırlamadığını ancak bu durumun da tesadüf olduğunu belirtmiştir. Harun Biniş'in diğer sivil imamlarla benzer şekilde gerçekleşen üç adet seyahati daha bulunmaktadır. Ancak bunların tamamının tesadüf olduğu hususunda ısrar etmektedir.

Silahlı kuvvetlerden tanıdığı subay, general rütbesinde kimseyle irtibatının bulunmadığını ve FETÖ üyesi olmadığını belirten Biniş, üçüncü ifadesinde ise Gülen ve 15 Temmuz hakkında olumlu ya da olumsuz yorum yapmak istemediğini söylemiştir.

Her ne kadar iddianamenin Biniş'e ilişkin sonuç kısmında kendisinin 17-21 Mart 2016 tarihlerinde ABD'ye giderek darbenin hazırlık faaliyetleri hakkında Gülen'e bilgi verdiği yazılı ise de Biniş'in yurt dışı giriş çıkış analiz raporlarından 2016'da yurt dışına çıkmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde FETÖ/PDY kapsamında gerçekleştirilen usulsüz dinlemeler dolayısıyla sanık olarak yargılanması yurt dışına rahatça giriş çıkışına engel olmuştur.

İddianamede Biniş'in sonuç olarak ne ile suçlandığı belirtilirken 6-9 Temmuz 2016 tarihlerinde Konutkent'teki villada yapılan son darbeye hazırlık toplantılarına katıldığı da belirtilmiştir.

SONUÇ

15 Temmuz darbe girişimi FETÖ'nün uzunca bir süre gerçekleştirmeyi planladığı bir eylemdir. Nitekim bu durum Çatı iddianamesinde ifadesi

bulunan Arif kod adlı gizli tanığın ülke imamları toplantısından aktardığı, "Ümitsizliğe düşmeyin, asker içerisinde uyuyan hücrelerimiz var. Zamanı ve yeri geldiğinde harekete geçecekler. Yezit kendisini en güçlü hissettiği anda mensuplarımızca yıkılacaktır" ifadelerinden de anlaşılabilir. Darbecilerin Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'ı Akıncı Üssü'nde rehin tuttukları süreçte üs komutanı Tuğgeneral Hakan Evrim'in Akar'a kendisini Gülen ile görüştürmeyi teklif ettiği, dolayısıyla açık bir biçimde örgüt talimatıyla hareket ettiklerini deklare ettikleri darbe girişimi, FETÖ'nün kendi iç dinamiklerini bütünüyle ortaya koyması bakımından da önem arz etmektedir.

FETÖ dini duyguları istismar ve inanç esaslarını manipüle ederek elemanlarını çocuk yaştan itibaren devşirme yoluyla kazanan bir silahlı terör örgütüdür. Örgüt kendi içinde sert bir hiyerarşi ve sağlam bir kurumsallaşmaya sahiptir. Bu kurumsallaşma çerçevesinde İslami terminolojinin bazı kavramları da devşirilerek bunlara örgütün gayrimeşru amaçlarına hizmet edecek yeni anlamlar kazandırılmıştır. Bu çerçevede imam olabilmek üstün dini bilgi veya başka nitelikler gerektirmez. Gülen ile olan yakınlık imamın sorumlu olduğu bölgeyi genişletmekte veya daraltmakta ve otoritesini belirlemektedir. Nitekim Gülen'den darbe ile ilgili doğrudan talimat alarak örgüt üyelerine ulaştırdığı görülen Adil Öksüz'e üst düzey komutanların itaat etmeleri, onunla birlikte ABD'ye giden ve darbe girişiminin ikinci önemli ismi olarak görülen Kemal Batmaz'a üst düzey bir komutanın Akıncı Üssü'nde selam vermesi gibi hususlar, bu kişilerin kalkışmayı yöneten sivil imamlar oldukları iddiasını desteklemektedir.

15 Temmuz başarısız darbe girişimini organize eden ve yöneten sivil imamlar olan Adil Öksüz, Kemal Batmaz, Hakan Çiçek, Nurettin Oruç ve Harun Biniş'in Gülen ile doğrudan irtibat kurabildikleri, 17-21 Mart 2016 tarihli ve örgütün darbe yapma kararı aldığı Gülen ziya-

retinde bu kişilerin bazı asker sanıklarla birlikte ABD'ye gitmiş olmaları başta olmak üzere pek çok delilden yola çıkılarak iddia edilmektedir. İddianamelerde diğer sivil yönetici olan Harun Biniş'in ise yine FETÖ kapsamında yürütülen bir soruşturmanın sanığı olması dolayısıyla rahatlıkla yurt dışına gidip gelemediği için darbeyi planlamak amacıyla gerçekleşen seyahatlere katılmadığı bilgisi yer almaktadır.

Gizli tanık ifadeleri, PTS ve HTS kayıtları, yurt dışı giriş çıkış analizleri gibi delillerden yola çıkılarak ileri sürüldüğü üzere Adil Öksüz tarafından yönetilen darbeye hazırlık toplantılarında üst düzey askeri komutanlar bir araya gelerek darbe girişimini planlamıştır. Öksüz toplantı dışı çerçevesinde FETÖ lideri Fetullah Gülen ile telefon görüşmeleri yapmış, önemli toplantıların ardından –birbirleriyle çakışan seyahatleri doğrultusunda– diğer sivil yöneticilerin de katıldığı anlaşılan bir kısmı ABD'ye olmak üzere çeşitli yurt dışı seyahatleri gerçekleştirmiştir. Bu seyahatler sırasında Gülen'den alınan talimatlar örgüt üyelerine iletilmiştir. Son olarak darbe girişiminden iki gün önce 11-13 Temmuz 2016 tarihleri arasında Kemal Batmaz ve Adil Öksüz'ün birlikte ABD'ye gidip geldikleri kamera kayıtları ve yurt dışı giriş çıkış analiz raporlarından anlaşılmaktadır.

Sivil yöneticiler 15 Temmuz gecesinde darbenin yönetim yeri olan Akıncı 4. Ana Jet Üs Komutanlığı 143. Filo gazinosunda bulunarak kimin nereye gideceğine, hangi eylemlerin yapılacağına, hangi noktaların uçak ve helikopterle vurulacağına dair kararların alınmasına katkıda bulunarak darbe girişimini yönetmekle suçlan-

maktadır. Esasen 16 Temmuz sabahında Akıncı Üssü'nde yakalanmış olmak örgütle hiçbir irtibatı bulunmayan bir kişiyi dahi şüpheli olarak değerlendirmeye yetecek nitelikte hayatın olağan akışına aykırı bir durumdur. İlâveten Adil Öksüz'ün 15 Temmuz gecesinde 143. Filo'da olduğuna dair çeşitli tanık delilleri, diğer sanıklar hakkında da kamera kayıtları mevcuttur. Hakan Çiçek ise darbe girişimi gecesinde 143. Filo'da olduğunu kabul etmekte ancak buraya Akıncı Üssü Harekat Komutanı Albay Ahmet Özçetin'in "sosyal etkinlik" daveti üzerine geldiğini ve kalkışma başlayınca çıkamadığı için beklemek zorunda kaldığını ifade etmiştir.

Bu beş kişinin ifadelerinde kendilerine yöneltilen ithamlara karşı geliştirdikleri açıklamalar genellikle soyuttur. Bu açıklamalarda dikkat çeken ilk hususlardan biri bu kişilerin birbirlerini tanımadıklarını iddia etmeleridir. Ancak aynı dönemlerde –özellikle darbeye karar verildiği tarihte– ABD'ye gidip gelmiş olmaları, şirket ortaklıkları, birbirleriyle olan ailevi bağlantıları ve banka hesap hareketlilikleri gibi bulgular aralarında bir ilişkinin varlığına işaret etmektedir.

İkinci olarak Akıncı iddianamesinde ismi yer alan her bir sivil sanık FETÖ ile irtibatının bulunmadığını ve Gülen'i sadece medyadan tanıdığını söylemiştir. Bununla birlikte tanık beyanları, telefonlarında bulunan ByLock uygulamaları, çocuklarının eğitim aldığı kurumlar, 17-25 Aralık sonrasında da devam eden Bank Asya hesap hareketlilikleri ve Adil Öksüz'ün Gülen'in evinde çekilen görüntüleri gibi delillerden bu kişilerin FETÖ üyesi olmalarının yanı sıra Gülen ile kuvvetli bir yakınlığa sahip oldukları anlaşılmaktadır.

15

Temmuz 2016'da Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en kanlı darbe girişi-
mi gerçekleşti. Bu girişimin Akıncı Üssü 4. Ana Jet Üs Komutanlığında
bulunan 143. Filo gazinosundan yönetildiği, Meclis, Cumhurbaşkan-
lığı Külliyesi, Ankara Emniyeti ve Özel Harekât gibi pek çok kritik noktanın buradan
kalkan savaş uçakları ile bombalandığı ve alıkonulan komutanların buraya götü-
röldüğü anlaşıldı. Bu esnada üste askerler dışında beş sivil kişi de bulunuyordu.
Akıncı iddianamesinde "Akıncı Sivil Yönetici şüpheliler" başlığı altında yer verilen
bu kişiler; Adil Öksüz, Harun Biniş, Hakan iek, Nurettin Oruç ve Kemal Batmaz'dır.

Bu kişilerin söz konusu eylemlerin yöneticisi olarak görölebilmeleri, her şeyden
önce FETÖ'nün dini duyguların istismarı suretiyle oluşturabildiği örgüt içi kurum-
sallaşmadan kaynaklanmaktadır. Nitekim başka pek çok İslami kavram gibi "imam"
kavramını da devşirerek bu kavrama örgüt içinde yeni bir anlam kazandıran FETÖ,
imam olarak belirlenen kişilere bir otorite alanı kurmakta ve bu otorite alanındaki
kişilerin, imam aracılığıyla kendilerine iletilen örgüt talimatlarını sorgulamaksızın
yerine getirdikleri görölmektedir. Nitekim darbe girişimine sivillerin de katılması,
askeri bir üsse girerek buradaki rütbeli askerlere talimat verebilmeleri ancak bu ilişi
erevesinde açıklanabilir ve örgütün Türkiye Cumhuriyeti devleti içinde yeni bir
devlet kurmaya çalışan yapılanmasını anlamaya yönelik bir işaret olarak görölebilir.

Gülen'den darbe ile ilgili talimatları direkt olarak alan ve örgüt üyelerine ulaştıran
Adil Öksüz'e üst düzey komutanların itaat etmeleri, Öksüz'le birlikte ABD'ye gi-
den ve kalkışmanın ikinci önemli ismi olarak görölen Kemal Batmaz'a üst düzey
bir komutanın Akıncı Üssü'nde selam vermesi gibi hususlar, bu kişilerin iddiana-
melerde kalkışmayı yöneten sivil imamlar olarak nitelenmesine yol açmıştır. Sivil
yönetici sanıklar, darbe girişimiyle bir ilişkilerinin olmadığını, FETÖ ile iltisaklarının
bulunmadığını ve diğer sivil yönetici sanıkları tanımadıklarını ifade etmektedirler.
Bununla birlikte ByLock kullanmaları, Bank Asya hesap hareketleri, iş ilişkileri, yurt
dışı giriş çıkış analizleri gibi pek çok delil, örgütle irtibatlarının bulunduğuna ve
birbirlerinden haberdar olduklarına işaret etmektedir. Benzer şekilde iddianame-
lerde yer bulan ifadeler ve diğer somut deliller, bu kişilerin darbe hazırlığı ve icrası
sırasında yönetici konumunda hareket ettiklerini göstermektedir.

ANKARA • İSTANBUL • WASHINGTON D.C. • KAHİRE

www.setav.org